

AV-GIC 2025

Administratieve Voorwaarden voor Geïntegreerde Contracten
voor instandhoudingsopdrachten

Woord vooraf

Onderstaande Algemene Voorwaarden Geïntegreerde Instandhoudingscontracten zijn specifiek opgesteld voor de uitvoering van het RVB programma Geïntegreerde Instandhoudingscontracten ("GIC"). De voorwaarden sluiten aan bij de overeenkomst, vraagspecificatie en annexen, die eveneens specifiek zijn opgesteld voor het programma GIC.

Er is gekozen een specifieke set algemene voorwaarden te hanteren, omdat veelgebruikte uniforme algemene voorwaarden onvoldoende aansluiten bij de bijzonderheden van de onderhavige opdracht, waarbij sprake is van verschillende fasen, de uitvoering van instandhoudingswerkzaamheden zonder voorafgaande realisatiewerkzaamheden en een vastomlijnd prijsvormingsproces. Deze AV-GIC kunnen daarom ook niet worden gezien als paritair samengestelde voorwaarden. Wel zijn bij het opstellen van deze AV-GIC de wensen van marktpartijen meegenomen, zoals die zijn gebleken uit de marktconsultaties die rondom het Programma GIC zijn gehouden.

Om de herkenbaarheid te vergroten, is aangesloten bij veelgebruikte algemene voorwaarden. De aanpassingen die onderstaand ten opzichte daarvan zijn doorgevoerd, hebben te maken met de doelen van het programma Geïntegreerde Instandhoudingscontracten, waaronder de tussen partijen gewenste samenwerking. Zo zijn er geen boetes, is er geen bankgarantie vereist en is de aansprakelijkheid beperkt.

In deze AV-GIC is verder een onderscheid gemaakt tussen de Werkzaamheden aan het Werk en de Werkzaamheden rondom de realisatie van Herstelwerkzaamheden, Planbaar Onderhoud en Functionele Aanpassingen (samen in de Overeenkomst gedefinieerd als 'Deelprojecten'). Voorts is verduidelijkt dat met het Werk alleen het Werk is bedoeld (en niet ook: de realisatie daarvan).

HOOFDSTUK 1: ALGEMEEN

§ 1 Begripsbepalingen

Bij de Basisovereenkomst is als Bijlage 1 een definitielijst opgenomen. In aanvulling daarop wordt door Partijen aan de volgende in de Overeenkomst met een hoofdletter gebezigde woorden de bijbehorende betekenis toegekend:

- (a) Aanbieding: contractdocument waarmee de Opdrachtnemer te kennen heeft gegeven het Werk in stand te houden conform het bepaalde in de Overeenkomst tegen betaling van de in de Basisovereenkomst vastgelegde prijs.
- (b) Acceptatie: schriftelijke aan de Opdrachtnemer gerichte mededeling waarin de Opdrachtgever verklaart geen bezwaar te hebben tegen door de Opdrachtnemer ter Acceptatie voorgelegde Documenten, Zelfstandige Hulppersonen, Werkzaamheden, resultaten van Werkzaamheden of een Wijziging als bedoeld in § 15 lid 2.
- (c) AV-GIC: deze Administratieve Voorwaarden voor Geïntegreerde Contracten voor instandhoudingsopdrachten
- (d) Basisovereenkomst: de ondertekende overeenkomst 'Basisovereenkomst tot uitvoering van instandhoudingswerkzaamheden'
- (e) Documenten: alle informatie door of namens de Opdrachtnemer geproduceerd in het kader van de Werkzaamheden, ongeacht de aard van de informatiedrager waarop of waarin deze informatie is vastgelegd
- (f) Ontwerpdocumenten: de door of namens de Opdrachtnemer in het kader van de Ontwerpwerkzaamheden geproduceerde Documenten
- (g) Ontwerpwerkzaamheden: de als zodanig in de Basisovereenkomst aangemerkte Werkzaamheden die de Opdrachtnemer moet verrichten ten behoeve van Deelprojecten
- (h) Opdrachtgever: in de Basisovereenkomst genoemde natuurlijke of rechtspersoon die de Opdrachtnemer opdraagt de Werkzaamheden te verrichten.
- (i) Opdrachtnemer: in de Basisovereenkomst genoemde natuurlijke of rechtspersoon aan wie het verrichten van de Werkzaamheden is opgedragen.
- (j) Overeenkomst: de tussen de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer tot stand gekomen overeenkomst van aanneming van werk
- (k) Uitvinding: technische uitvinding waarvoor de Opdrachtnemer octrooi heeft aangevraagd of waarvoor octrooi aan hem is verleend en welk octrooi op het moment van totstandkoming van de Overeenkomst nog van kracht is.
- (l) Uitvoeringsdocumenten: door of namens de Opdrachtnemer in het kader van de Uitvoeringswerkzaamheden geproduceerde Documenten
- (m) Uitvoeringswerkzaamheden: alle activiteiten met inbegrip van de levering van goederen, die de Opdrachtnemer naast en in aanvulling op de Ontwerpwerkzaamheden moet verrichten om de Deelprojecten te realiseren
- (n) Vraagspecificatie: het als zodanig in de Basisovereenkomst aangemerkte contractdocument dat door of namens de Opdrachtgever is vervaardigd, op basis waarvan de Opdrachtnemer zijn Aanbieding heeft opgesteld en ingediend
- (o) Werk: het in de Basisovereenkomst genoemde Vastgoedcomplex
- (p) Werkzaamheden: alle activiteiten, met inbegrip van de levering van goederen, die de Opdrachtnemer in het kader van de Overeenkomst moet verrichten
- (q) Wijziging: elke wijziging als genoemd in § 14 lid 1, § 15 lid 1, § 15 lid 2, en § 15 lid 3.
- (r) Zelfstandige Hulppersoon: een natuurlijke of rechtspersoon waarvan de Opdrachtnemer gebruikmaakt bij de uitvoering van de Overeenkomst niet zijnde een ondergeschikte van de Opdrachtnemer

§ 2 Vertegenwoordiging van partijen

- 2-1 De Opdrachtgever is gerechtigd een of meer vertegenwoordigers aan te wijzen om als zijn gemachtigde op te treden in zaken de Overeenkomst betreffende, of de als zodanig aangewezen persoon of personen door anderen te vervangen.
- 2-2 De Opdrachtgever is gerechtigd een of meer personen aan te wijzen om de gemachtigde van de Opdrachtgever bij te staan of als zodanig aangewezen personen door anderen te vervangen.
- 2-3 De Opdrachtgever stelt de Opdrachtnemer onverwijld schriftelijk in kennis van elke aanwijzing als bedoeld in de leden 1 en 2, indien deze niet reeds in de Vraagspecificatie is gedaan, en van elke wijziging of intrekking van een dergelijke aanwijzing.
- 2-4 De gemachtigde van de Opdrachtgever vertegenwoordigt de Opdrachtgever voor zover de bevoegdheid daartoe uitdrukkelijk en schriftelijk aan de Opdrachtnemer is meegedeeld.
- 2-5 Het in lid 4 bepaalde laat onverlet dat de gemachtigde van de Opdrachtgever in spoedeisende gevallen bevoegd is de Opdrachtgever ook overigens te vertegenwoordigen.
- 2-6 Personen die zijn aangewezen om de gemachtigde van de Opdrachtgever bij te staan, binden de Opdrachtgever in zoverre het tegendeel niet uitdrukkelijk en schriftelijk vooraf aan de Opdrachtnemer is meegedeeld. De vertegenwoordigingsbevoegdheid van deze personen strekt niet verder dan de bevoegdheid van de gemachtigde van de Opdrachtgever uit hoofde van lid 4.
- 2-7 De Opdrachtnemer is verplicht om bij door de Opdrachtgever te accepteren volmacht een vertegenwoordiger aan te wijzen om als zijn gemachtigde op te treden in zaken die de Overeenkomst betreffen. De acceptatieprocedure omschreven in § 23 is van toepassing.
- 2-8 De Opdrachtnemer is verplicht om bij door de Opdrachtgever te accepteren volmacht een persoon aan te wijzen die bij afwezigheid of bij tussentijdse vervanging van de gemachtigde van de Opdrachtnemer als diens vervanger zal optreden. De acceptatieprocedure omschreven in § 23 is van toepassing.

HOOFDSTUK 2: ALGEMENE VERPLICHTINGEN VAN PARTIJEN

§ 2a Verplichtingen van Partijen tot proactief gedrag en interactie

Voorafgaand aan en tijdens het verrichten van de Werkzaamheden stellen Partijen zich proactief op en communiceren zij met elkaar. Zij hebben daarmee voor ogen dat conform de Overeenkomst de Werkzaamheden worden uitgevoerd en het Werk wordt instandgehouden. In dat kader zorgen Partijen er onder andere voor dat zij over en weer begrijpen wat het doel van de Overeenkomst is en wat van hen wordt verwacht met het oog op de uitvoering daarvan. Partijen beschouwen dit als een leidend principe van de Overeenkomst.

§ 3 Verplichtingen van de Opdrachtgever

- 3-1 De Opdrachtgever zorgt ervoor dat de Opdrachtnemer tijdig:
 - (a) beschikt over de informatie die hij op grond van Annex XIII 'Informatie' aan de Opdrachtnemer ter beschikking moet stellen;
 - (b) toegang heeft tot het Werk waar de Werkzaamheden worden verricht;
 - (c) beschikt over alle goederen waarvan in de Vraagspecificatie uitdrukkelijk is bepaald dat deze door of namens de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer ter beschikking zullen worden gesteld.
- 3-2 De Opdrachtgever is verantwoordelijk voor de juistheid van alle informatie hij aan de Opdrachtnemer ter beschikking heeft gesteld.
- 3-5 De Opdrachtgever is verantwoordelijk voor de inhoud van de Vraagspecificatie, na de totstandkoming van de Overeenkomst eventueel aangevuld en gewijzigd krachtens een Wijziging als bedoeld in § 14 lid 1.
- 3-6 De Opdrachtgever is verantwoordelijk voor de inhoud van de door hem krachtens § 14 lid 1 opgedragen Wijzigingen.
- 3-7 Indien in de Vraagspecificatie de levering van goederen is voorgeschreven, is de Opdrachtgever ervoor verantwoordelijk, wanneer die goederen als gevolg van eisen in de Vraagspecificatie functioneel ongeschikt zijn.
- 3-8 Goederen als bedoeld in lid 7, zijn functioneel ongeschikt als zij naar hun aard niet geschikt zijn voor het doel waarvoor ze blijkens de Overeenkomst bestemd zijn.
- 3-9 Indien in de Vraagspecificatie de levering van goederen is voorgeschreven en de Opdrachtnemer geen redelijke keuzemogelijkheid heeft met betrekking tot de leverancier daarvan, wordt ook de leverancier geacht te zijn voorgeschreven. De verantwoordelijkheid voor deze goederen wordt in dat geval beoordeeld aan de hand van het bepaalde in § 6 leden 3 tot en met 6, tenzij de Opdrachtgever verantwoordelijk is uit hoofde van lid 8.
- 3-10 Het in de leden 1 tot en met 9 bepaalde laat de waarschuwingsplicht van de Opdrachtnemer uit hoofde van § 4 lid 10 onverlet.
- 3-11 De Opdrachtgever zal aan de Opdrachtnemer voldoen hetgeen hem volgens de Overeenkomst toekomt. Het ingevolge de Overeenkomst aan de Opdrachtnemer toekomende bedrag is het saldo, gevormd door de in de Basisovereenkomst vastgelegde prijs, verhoogd dan wel verlaagd met hetgeen overigens aan of door de Opdrachtnemer ter zake van de Overeenkomst verschuldigd is.

§ 4 Verplichtingen van de Opdrachtnemer

- 4-1 De Opdrachtnemer is verplicht de Werkzaamheden zodanig te verrichten dat het Werk gedurende de duur van de Overeenkomst voldoet aan de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen. Voldoet het Werk niet aan de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen, dan is er sprake van een tekortkoming.
- 4-2 De Opdrachtnemer is verplicht de Ontwerp- en Uitvoeringswerkzaamheden zodanig te verrichten dat de Deelprojecten voldoen aan de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen. Voldoen de Deelprojecten niet aan de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen, dan is er sprake van een gebrek.

- 4-3 De in leden 1 en 2 bedoelde eisen omvatten eisen die voortvloeien uit het normale gebruik waarvoor het Werk en het Deelproject bestemd is, alsmede eisen die voortvloeien uit het bijzonder gebruik dat van het Werk en het Deelproject zal worden gemaakt, doch uitsluitend voor zover de eisen die het bijzonder gebruik stelt in de Vraagspecificatie zijn vastgelegd.
- 4-4 De in leden 1 en 2 bedoelde verplichtingen omvatten mede de afstemming van de Werkzaamheden op de tijdens de uitvoering daarvan blijkende toestand
- 4-5a De Opdrachtnemer is verplicht het Werk in stand te houden naar de bepalingen van de Overeenkomst zonder aanspraak te kunnen doen gelden op verrekening, kostenvergoeding of schadevergoeding anders dan in de gevallen waarin dat voorgeschreven of kennelijk bedoeld is.
- 4-5b De Opdrachtnemer is verplicht Deelprojecten te realiseren naar de bepalingen van de Overeenkomst zonder aanspraak te kunnen doen gelden op verrekening, kostenvergoeding, termijnsverlenging of schadevergoeding anders dan in de gevallen waarin dat voorgeschreven of kennelijk bedoeld is.
- 4-6 De Opdrachtnemer is verplicht al datgene te doen wat naar de aard van de Overeenkomst door de wet, de eisen van redelijkheid en billijkheid of het gebruik wordt gevorderd.
- 4-7 De Opdrachtnemer dient de Werkzaamheden zodanig te verrichten dat noch de Opdrachtgever noch derden nodeloos hinder hebben, en dat schade aan persoon, goed of milieu zo veel mogelijk wordt beperkt.
- 4-8 De Opdrachtnemer is verplicht de vondst van alle zaken die tijdens de Werkzaamheden in, op of onder het Werk worden gevonden en die van materiële, historische of wetenschappelijke waarde kunnen zijn, onverwijld schriftelijk aan de Opdrachtgever te melden en deze voorwerpen zo mogelijk in handen te stellen.
- 4-9 Het in de leden 1 tot en met 8 bepaalde laat verplichtingen van en verantwoordelijkheden van de Opdrachtgever uit hoofde van § 3 onverlet.
- 4-10 De Opdrachtnemer is verplicht de Opdrachtgever onverwijld schriftelijk te waarschuwen indien:
- (a) de Basisovereenkomst, of
 - (b) de Vraagspecificatie, of
 - (c) de bij de Vraagspecificatie gevoegde annexen, of
 - (d) informatie die de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer ter beschikking stelt, of
 - (e) het terrein en/of het water dat de Opdrachtgever krachtens § 3 lid 1 sub b aan de Opdrachtnemer ter beschikking stelt, of
 - (f) de goederen die de Opdrachtgever krachtens § 3 lid 1 sub c aan de Opdrachtnemer ter beschikking stelt, of
 - (g) een maatregel die de Opdrachtgever krachtens § 43 lid 1 en 2 neemt, of
 - (h) een Wijziging die de Opdrachtgever krachtens § 14 lid 1 aan de Opdrachtnemer opdraagt,
- klaarblijkelijk zodanige fouten bevatten of gebreken vertonen, dat hij in strijd met de eisen van redelijkheid en billijkheid zou handelen als hij zonder waarschuwing bij het verrichten van Werkzaamheden daarop zou voortbouwen.
- 4-11 Indien de Opdrachtnemer zijn verplichting uit hoofde van lid 10 verzuimt na te komen, is hij aansprakelijk voor de schadelijke gevolgen van zijn verzuim. Bij het vaststellen van de vergoedingsplicht wordt rekening gehouden met het bepaalde in artikel 6:101 van het Burgerlijk Wetboek.
- 4-12 Behoudens hetgeen overigens in de Overeenkomst is bepaald is de Opdrachtnemer verantwoordelijk voor elk gebrek bedoeld in leden 1 en 2 dat niet krachtens de wet, de Overeenkomst of de in het verkeer geldende opvattingen aan de Opdrachtgever kan worden toegerekend.
- 4-13 Behoudens het bepaalde in § 28a, § 28b en § 29 is de Opdrachtnemer aansprakelijk voor schade voor zover deze door de Werkzaamheden aan de Opdrachtgever, het Werk of de gebruiker van het Werk is toegebracht en aan de Opdrachtnemer, diens gemachtigden of hulppersonen is toe te rekenen.
- 4-14 Behoudens het bepaalde in § 28a, § 28b en § 29 vrijwaart de Opdrachtnemer de Opdrachtgever tegen aanspraken van derden tot vergoeding van schade, voor zover deze door de Werkzaamheden is toegebracht en aan de Opdrachtnemer, diens gemachtigden of hulppersonen is toe te rekenen.
- 4-15 De Opdrachtnemer is verplicht om alle aanspraken uit hoofde van garanties die hem bij de uitvoering van de Overeenkomst door Zelfstandige Hulppersonen worden verstrekt, aan de Opdrachtgever over te dragen.

- 4-13 De Opdrachtnemer is verplicht ter zake van de Overeenkomst in Nederland domicilie te kiezen, voor zover hij niet reeds in Nederland is gevestigd.

HOOFDSTUK 3: CONTRACTOVERNEMING EN ZELFSTANDIGE HULPPERSONEN

§ 5 Contractoverneming

- 5-1 Behoudens het bepaalde in § 37 mag de Opdrachtnemer zijn rechten en verplichtingen uit hoofde van de Overeenkomst noch geheel noch ten dele aan een ander overdragen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Opdrachtgever.

§ 6 Zelfstandige hulppersonen

- 6-1 De Opdrachtnemer is bevoegd onderdelen van de Werkzaamheden door Zelfstandige Hulppersonen te laten verrichten. Niettemin blijft hij voor die onderdelen ten volle verantwoordelijk jegens de Opdrachtgever.
- 6-2 Indien en voor zover in het acceptatieplan is vastgelegd dat de Opdrachtnemer voor een of meer onderdelen van de Werkzaamheden een Zelfstandige Hulppersoon eerst mag inschakelen nadat deze door de Opdrachtgever is geaccepteerd, volgen Partijen de in § 23 vastgelegde acceptatieprocedure. Het in de tweede zin van lid 1 bepaalde blijft echter onverkort van toepassing.
- 6-3 In de Vraagspecificatie kan de Opdrachtgever voorschrijven dat de Opdrachtnemer voor het verrichten van een bepaald deel van de Werkzaamheden een met naam genoemde Zelfstandige Hulppersoon moet contracteren. In dat geval worden de contractvoorwaarden van deze hulppersoon geacht in het acceptatieplan te zijn vastgelegd als een door de Opdrachtgever te accepteren Document. Alvorens de Opdrachtnemer deze hulppersoon contracteert, volgen Partijen ten aanzien van deze contractvoorwaarden de in § 23 vastgelegde acceptatieprocedure.
- 6-4 De Opdrachtnemer is niet verplicht een door de Opdrachtgever in de Vraagspecificatie voorgeschreven Zelfstandige Hulppersoon te contracteren, indien de Opdrachtgever de contractvoorwaarden van deze hulppersoon niet wenst te accepteren.
- 6-5 De Opdrachtnemer is ten aanzien van de Werkzaamheden van een in de Vraagspecificatie voorgeschreven Zelfstandige Hulppersoon jegens de Opdrachtgever tot niet meer gehouden dan datgene waartoe de hulppersoon jegens de Opdrachtnemer gehouden is krachtens zijn contractvoorwaarden, zoals deze door de Opdrachtgever zijn geaccepteerd. Indien de hulppersoon niet, niet tijdig of niet deugdelijk presteert en de Opdrachtnemer het redelijkerwijs nodige heeft gedaan om nakoming en/of schadevergoeding van de hulppersoon te verkrijgen, heeft de Opdrachtnemer recht op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging, met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a. Daartegenover cedeert de Opdrachtnemer aan de Opdrachtgever op diens verzoek zijn vordering op de voorgeschreven Zelfstandige Hulppersoon tot aan het door de Opdrachtgever aan hem vergoede bedrag.
- 6-6 Indien de Opdrachtnemer een in de Vraagspecificatie voorgeschreven Zelfstandige Hulppersoon heeft gecontracteerd, zonder dat de contractvoorwaarden van de laatstgenoemde door de Opdrachtgever zijn geaccepteerd, kan de Opdrachtnemer deze voorwaarden niet aan de Opdrachtgever tegenwerpen.
- 6-7 Indien onderdelen van Werkzaamheden door een Zelfstandige Hulppersoon worden verricht, licht de Opdrachtnemer die hulppersoon volledig en schriftelijk in over de eisen van de Vraagspecificatie en de Documenten, voor zover deze voor het verrichten van deze onderdelen van de Werkzaamheden van belang kunnen zijn.

HOOFDSTUK 4: PLANNING EN COÖRDINATIE

§ 7 Planning

- 7-1 De Opdrachtnemer is verplicht bij de uitvoering van de Overeenkomst de in de bij de Vraagspecificatie of in een gevoegde annex opgenomen planning en de overeengekomen mijlpaaldata in acht te nemen.
- 7-2 Indien en voor zover dat in het acceptatieplan is vastgelegd, legt de Opdrachtnemer een detailplanning ter Acceptatie aan de Opdrachtgever voor, die gebaseerd is op de planning. De detailplanning dient een in het acceptatieplan vastgelegde periode te bestrijken. Het bepaalde in § 23 is van toepassing.

§ 8 Verband met andere werken

- 8-1 Indien tijdens de nakoming van de Overeenkomst in opdracht van de Opdrachtgever werkzaamheden door nevenopdrachtnemers worden verricht, die van invloed kunnen zijn op de Werkzaamheden vermeldt de Opdrachtgever in een bij de Vraagspecificatie gevoegde annex de aard van deze werkzaamheden, het voorziene tijdstip waarop zij worden verricht, alsmede de coördinatie daarvan.
- 8-2 Bij het verrichten van de Werkzaamheden houdt de Opdrachtnemer rekening met de in lid 1 bedoelde werkzaamheden van nevenopdrachtnemers.
- 8-3 De Opdrachtnemer is verplicht toe te laten dat nevenopdrachtnemers de in lid 1 bedoelde werkzaamheden verrichten op de in dat lid bedoelde tijdstippen. Hij is verplicht toe te laten dat nevenopdrachtnemers daarbij gebruikmaken van resultaten van Werkzaamheden.
- 8-4 De Opdrachtnemer wordt geacht in zijn Aanbieding rekening te hebben gehouden met het feit dat de in lid 1 bedoelde werkzaamheden door nevenopdrachtnemers worden verricht. Hij kan daarnaast echter recht doen gelden op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging, met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a.

HOOFDSTUK 5: PUBLIEKRECHTELIJKE EN PRIVAATRECHTELIJKE TOESTEMMINGEN; WETTELIJKE VOORSCHRIFTEN

§ 9 Publiekrechtelijke en privaatrechtelijke toestemmingen: verplichtingen van de Opdrachtgever

- 9-1 De Opdrachtgever zorgt ervoor dat op de in een bij de Vraagspecificatie of in de gevoegde annex genoemde tijdstippen, de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke toestemmingen die vermeld staan in de Vraagspecificatie of in die annex, beschikbaar zijn. De Opdrachtnemer is verplicht, voor zover dat in zijn vermogen ligt, de Opdrachtgever de medewerking te verlenen die noodzakelijk is voor het verkrijgen van die toestemmingen.
- 9-2 Voor zover de in lid 1 bedoelde Vraagspecificatie of in de gevoegde annex geen melding maakt van publiekrechtelijke of privaatrechtelijke toestemmingen wordt de Opdrachtgever geacht zich niet te hebben verplicht daarvoor te zorgen.
- 9-3 Indien de Opdrachtgever tekortschiet in de nakoming van zijn verplichting uit hoofde van lid 1, kan de Opdrachtnemer met inachtneming van het daaromtrent in de wet bepaalde de hem krachtens de wet toekomende rechtsvorderingen instellen, behoudens het bepaalde in de leden 4 tot en met 8.
- 9-4 Indien het tekortschieten van de Opdrachtgever als bedoeld in lid 3 de Opdrachtnemer recht geeft op schadevergoeding, dient de omvang daarvan te worden berekend volgens het bepaalde in § 16 lid 10 sub b en sub c.
- 9-5 Indien een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke toestemming als bedoeld in lid 1 niet of niet tijdig is verleend, kan de Opdrachtgever binnen een redelijke termijn schriftelijk meedelen dat hij:
- (a) een Wijziging van de Overeenkomst opdraagt met inachtneming van het bepaalde in § 14, of
 - (b) de Overeenkomst opzegt krachtens het bepaalde in § 16 lid 8.
- 9-6 Indien de Opdrachtgever binnen een redelijke termijn geen mededeling als bedoeld in lid 5 doet, kan de Opdrachtnemer een nadere termijn stellen waarbinnen de Opdrachtgever dat alsnog kan doen. Indien de Opdrachtgever ook dan de mededeling niet doet, is de Opdrachtnemer gerechtigd om per aangetekende brief de Overeenkomst te ontbinden, tenzij:
- (a) het niet of niet tijdig verlenen het gevolg is van een tekortkoming van de Opdrachtnemer, of
 - (b) het (tijdig) verlenen niet essentieel is te achten voor de instandhouding van het Werk dan wel de realisatie van de Deelprojecten, of
 - (c) de ingediende bezwaren tegen het verlenen eenvoudig zijn te ondervangen.
- 9-7 Opzegging van de Overeenkomst door de Opdrachtgever krachtens lid 5 sub b en ontbinding van de Overeenkomst door de Opdrachtnemer krachtens lid 6 geven de Opdrachtnemer recht op een vergoeding, te berekenen volgens het bepaalde in § 16 lid 10 sub a en sub c. Het in lid 5 en 6 alsmede het in dit lid bepaalde laat het bepaalde in lid 4 ten aanzien van het recht van de Opdrachtnemer op schadevergoeding volgens het bepaalde in § 16 lid 10 sub b en c onverlet.
- 9-8 Het bepaalde in de leden 4 tot en met 7 laat onverlet dat wanneer het niet of niet tijdig verlenen van een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke toestemming als bedoeld in lid 1 het gevolg is van een tekortkoming van de Opdrachtnemer, de Opdrachtgever met inachtneming van het daaromtrent in de wet bepaalde de hem krachtens de wet toekomende rechtsvorderingen kan instellen. De Opdrachtgever is in dat geval gerechtigd om per aangetekende brief de Overeenkomst te ontbinden, tenzij een van de gevallen als bedoeld in lid 6 sub b of sub c zich voordoet. Indien de hiervoor bedoelde tekortkoming van de Opdrachtnemer de Opdrachtgever recht geeft op schadevergoeding, belooft deze schadevergoeding ten hoogste 10% van de Vergoeding Vaste Instandhouding, exclusief btw.
- 9-9 Het in de leden 3 tot en met 8 bepaalde is van overeenkomstige toepassing, indien een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke toestemming als bedoeld in lid 1 alsnog wordt vernietigd, ingetrokken, geschorst of van strengere voorwaarden wordt voorzien.

§ 10 Publiekrechtelijke en privaatrechtelijke toestemmingen: verplichtingen van de Opdrachtnemer

- 10-1 De Opdrachtnemer spant zich in om met bekwaame spoed en met inachtneming van het tijdstip dat is vastgelegd in de Basisovereenkomst, de Vraagspecificatie of in een bijgevoegde annex publiekrechtelijke en privaatrechtelijke toestemmingen te verkrijgen die niet vermeld staan in de in § 9 lid 1 bedoelde annex, voor zover zij nodig zijn voor de Werkzaamheden. De Opdrachtgever is verplicht, voor zover dat in zijn vermogen

- ligt, de Opdrachtnemer de medewerking te verlenen die noodzakelijk is voor het verkrijgen van die toestemmingen.
- 10-2 De Opdrachtnemer zorgt voor de tijdige verkrijging van publiekrechtelijke en privaatrechtelijke toestemmingen die hij nodig heeft of wenst en die niet behoren tot die welke zijn bedoeld in lid 1 en die niet vermeld staan in de in § 9 lid 1 bedoelde annex.
- 10-3 Voor het antwoord op de vraag welke publiekrechtelijke en privaatrechtelijke toestemmingen nodig zijn voor het gebruik van het Werk, zijn de in § 4 lid 3 bedoelde eisen maatgevend.
- 10-4 Indien op het in de Basisovereenkomst, in de Vraagspecificatie of in een bijgevoegde annex vastgelegde tijdstip niet alle publiekrechtelijke en privaatrechtelijke toestemmingen als bedoeld in lid 1 zijn verleend en dit het gevolg is van
- a) het niet voldoen van de Ontwerpwerkzaamheden aan de voor de Deelprojecten relevante bouwtechnische- en milieutechnische overheidsvoorschriften, vooropgesteld dat dit aan de Opdrachtnemer kan worden toegerekend, of
 - b) onvoldoende inspanning van de Opdrachtnemer tot het verkrijgen van de in het eerste lid bedoelde publiekrechtelijke en privaatrechtelijke toestemmingen,
- schiet de Opdrachtnemer tekort in de nakoming van zijn verplichting uit hoofde van lid 1. In dat geval kan de Opdrachtgever met inachtneming van het daaromtrent in de wet bepaalde de hem krachtens de wet toekomende rechtsvorderingen instellen, behoudens het bepaalde in lid 5.
- 10-5 In geval van een tekortschieten van de Opdrachtnemer als bedoeld in lid 4, is de Opdrachtgever gerechtigd om per aangetekende brief de Overeenkomst te ontbinden, tenzij een van de gevallen als bedoeld in lid 7 sub b of sub c zich voordoet. Indien het tekortschieten van de Opdrachtnemer de Opdrachtgever recht geeft op schadevergoeding, beloopt deze schadevergoeding ten hoogste 10% van de Vergoeding Vaste Instandhouding, exclusief btw.
- 10-6 Indien op het in de Basisovereenkomst, in de Vraagspecificatie of in een bijgevoegde annex vastgelegde tijdstip niet alle publiekrechtelijke of privaatrechtelijke toestemmingen, als bedoeld in lid 1, zijn verleend, kan de Opdrachtgever binnen een redelijke termijn schriftelijk meedelen dat hij:
- (a) een Wijziging van de Overeenkomst opdraagt met inachtneming van het bepaalde in § 14, of
 - (b) de Overeenkomst opzegt krachtens het bepaalde in § 16 lid 8.
- 10-7 Indien de Opdrachtgever binnen een redelijke termijn geen mededeling als bedoeld in lid 6 doet, kan de Opdrachtnemer een nadere termijn stellen waarbinnen de Opdrachtgever dat alsnog kan doen. Indien de Opdrachtgever ook dan de mededeling niet doet, is de Opdrachtnemer gerechtigd om per aangetekende brief de Overeenkomst te ontbinden, tenzij:
- (a) het niet of niet tijdig verlenen het gevolg is van een tekortkoming van de Opdrachtnemer;
 - (b) het (tijdig) verlenen niet essentieel is te achten voor de instandhouding van het Werk dan wel de realisatie van de Deelprojecten; of
 - (c) de ingediende bezwaren tegen het verlenen eenvoudig zijn te ondervangen.
- 10-8 Opzegging van de Overeenkomst door de Opdrachtgever krachtens lid 6 sub b en ontbinding van de Overeenkomst door de Opdrachtnemer krachtens lid 7 geeft de Opdrachtnemer recht op een vergoeding, te berekenen volgens het bepaalde in § 16 lid 10 sub a en sub c. Het in dit lid bepaalde laat onverlet dat wanneer het niet of niet tijdig verlenen van een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke toestemming als bedoeld in lid 1 het gevolg is van een tekortkoming van de Opdrachtgever die de Opdrachtnemer recht geeft op schadevergoeding, de omvang daarvan dient te worden berekend volgens het bepaalde in § 16 lid 10 sub b en sub c.
- 10-9 Het in de leden 4 tot en met 8 bepaalde is van overeenkomstige toepassing, indien een tijdig verleende publiekrechtelijke of privaatrechtelijke toestemming als bedoeld in lid 1 alsnog wordt vernietigd, ingetrokken, geschorst of van strengere voorwaarden wordt voorzien. Indien de Opdrachtnemer redelijkerwijs mag verwachten dat een verleende toestemming alsnog zal worden vernietigd, ingetrokken of geschorst of van strengere voorwaarden zal worden voorzien en de Opdrachtgever de Werkzaamheden waarvoor die toestemming nodig is niet schorst, is de Opdrachtnemer bevoegd die Werkzaamheden te schorsen totdat duidelijk is geworden of de verleende toestemming alsnog zal worden vernietigd, ingetrokken, geschorst of van strengere voorwaarden zal worden voorzien. Indien de Opdrachtnemer ten gevolge van de schorsing van de Werkzaamheden voorzieningen moet treffen, heeft hij recht op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a

vooropgesteld dat de intrekking, vernietiging, schorsing of het van strengere voorwaarden voorzien van de toestemming niet aan hem kan worden toegerekend.

§ 11 Wettelijke voorschriften en beschikkingen

- 11-1 De Opdrachtnemer wordt geacht bekend te zijn met de voor de Werkzaamheden van belang zijnde wettelijke voorschriften en beschikkingen van overheidswege, voor zover deze op de dag waarop hij zijn Aanbieding heeft gedaan in werking zijn getreden. De aan de naleving van deze voorschriften en beschikkingen verbonden gevolgen zijn voor zijn rekening.
- 11-2 De gevolgen van de naleving van voorschriften van bijzondere aard zijn voor rekening van de Opdrachtnemer, tenzij redelijkerwijs moet worden aangenomen dat hij deze voorschriften niet behoefde te kennen. Alleen in het laatste geval heeft de Opdrachtnemer recht op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging, met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a.
- 11-3 De gevolgen van de naleving van wettelijke voorschriften en beschikkingen van overheidswege, die na de dag waarop de Opdrachtnemer zijn Aanbieding heeft gedaan in werking treden, komen voor rekening van de Opdrachtgever, tenzij redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de Opdrachtnemer die gevolgen had kunnen voorzien op die dag. Alleen wanneer de Opdrachtnemer die gevolgen niet reeds had kunnen voorzien op die dag, heeft hij recht op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging, met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a. Het in dit lid bepaalde is eveneens van toepassing op uitspraken van de gewone rechter en op arbitrale uitspraken die na de in dit lid bedoelde dag worden gedaan. Indien echter in de Basisovereenkomst of in de Vraagspecificatie of in de bijgevoegde annex bepalingen zijn opgenomen betreffende de verrekening van wijzigingen van lonen en sociale lasten of van prijzen, huren en vrachten, komen de gevolgen daarvan slechts voor rekening van de Opdrachtgever, indien en voor zover zulks uit die bepalingen voortvloeit.
- 11-4 De Opdrachtnemer vrijwaart de Opdrachtgever tegen aanspraken van derden tot vergoeding van schade, behoudens het bepaalde in §28a, §28b en §29 en tot betaling van boetes verband houdende met het niet naleven door de Opdrachtnemer van wettelijke voorschriften en beschikkingen van overheidswege, voor zover de Opdrachtnemer daartoe krachtens deze paragraaf verplicht is.

§ 12 Veiligheid en gezondheid

- 12-1 De Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor orde, veiligheid en gezondheid met betrekking tot de te verrichten Werkzaamheden. Die verantwoordelijkheid omvat de veiligheid en gezondheid van alle gemachtigden en hulppersonen die hij voor de nakoming van de Overeenkomst aanwijst of inschakelt, de veiligheid en gezondheid van derden, alsmede de veiligheid van alle goederen die hij voor de nakoming van de Overeenkomst gebruikt.
- 12-2 De Opdrachtnemer moet beschikken over een veiligheidsmanagementsysteem dat van toepassing is op de Werkzaamheden. Het veiligheidsmanagementsysteem moet zodanig functioneren dat de Werkzaamheden veilig en beheerst worden uitgevoerd. Het veiligheidsmanagementsysteem dient te worden vastgelegd in een veiligheidshandboek.
- 12-3 Indien en voor zover dat in het acceptatieplan is vastgelegd, legt de Opdrachtnemer een veiligheids-en gezondheidsplan (V&G-plan), eventuele V&G-deelplannen alsmede een V&G-dossier ter Acceptatie aan de Opdrachtgever voor. Het bepaalde in § 23 is van toepassing.
- 12-4 De Opdrachtgever is bevoegd om, uiterlijk op het moment waarop Acceptatie daarvan plaatsvindt, in het V&G-plan of, in het voorkomende geval, in de V&G-deelplannen, de tijdstippen vast te leggen waarop de Opdrachtnemer een geactualiseerde versie van het V&G-plan of de V&G-deelplannen ter Acceptatie voorlegt. Het bepaalde in § 23 is van toepassing.
- 12-5 Indien de Opdrachtnemer krachtens het bepaalde in lid 3 het V&G-plan, de V&G-deelplannen en het V&G-dossier ter Acceptatie aan de Opdrachtgever voorlegt, voegt hij daarbij desgevraagd tevens alle relevante Documenten waarnaar in het V&G-plan, de V&G-deelplannen en in het V&G-dossier wordt verwezen, voorzover dat noodzakelijk is om de Opdrachtgever in staat te stellen te beoordelen of de genoemde Documenten kunnen worden geaccepteerd.

HOOFDSTUK 6: BODEMASPECTEN

§ 13 Bodemaspecten

- 13-1 De Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de afstemming van de Werkzaamheden op de bodemgesteldheid. Indien als gevolg van de wijze waarop de Werkzaamheden op de bodemgesteldheid zijn afgestemd, vertraging in de uitvoering van de Overeenkomst, schade aan of gebreken in het Werk of de Deelprojecten dan wel schade aan andere goederen van de Opdrachtgever of van derden ontstaat, is de Opdrachtnemer daarvoor aansprakelijk, behoudens het bepaalde in lid 2.
- 13-2 De aansprakelijkheid van de Opdrachtnemer uit hoofde van lid 1 vervalt, als hij aantoont dat hij ter voorkoming van vertraging, schade of gebreken alle voorzorgsmaatregelen heeft genomen die, gegeven de aard en de inhoud van de Overeenkomst, de aard van het Werk en de Deelprojecten en de overige omstandigheden van het geval, van een zorgvuldig Opdrachtnemer verwacht mogen worden.
- 13-3 Vooropgesteld dat de Opdrachtnemer het in lid 2 bedoelde bewijs heeft geleverd, komt bij schade aan het Werk of aan de Deelprojecten, als gevolg van de wijze waarop de Werkzaamheden zijn afgestemd op de bodemgesteldheid, niet voor rekening van de Opdrachtnemer.
- 13-4 De Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor verontreiniging die tijdens de uitvoering van de Werkzaamheden wordt aangetroffen op, in of onder het in § 3 lid 1 sub b bedoelde terrein of water. De Opdrachtgever kan de Opdrachtnemer opdragen de aangetroffen verontreiniging te verwijderen, hetzij in de Vraagspecificatie, hetzij door middel van een Wijziging als bedoeld in § 14 lid 1.
- 13-5 Ongeacht of partijen zijn overeengekomen dat de Opdrachtnemer de aangetroffen verontreiniging zal verwijderen, heeft deze recht op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a, wanneer de Werkzaamheden als gevolg van de aangetroffen verontreiniging worden vertraagd, behoudens het bepaalde in lid 6.
- 13-6 Het in lid 5 bedoelde recht van de Opdrachtnemer vervalt, als hij op of vóór het moment van totstandkoming van de Overeenkomst op de hoogte was of behoorde te zijn van de aanwezigheid van de in lid 4 bedoelde verontreiniging.

HOOFDSTUK 7: WIJZIGINGEN, SCHORSING, ONTBINDING, OPZEGGING

§ 14 Wijzigingen opgedragen door de Opdrachtgever

- 14-1 De Opdrachtgever is gerechtigd om, uitsluitend schriftelijk, de volgende Wijzigingen aan de Opdrachtnemer op te dragen:
- (a) wijzigingen in de Basisovereenkomst;
 - (b) wijzigingen in de Vraagspecificatie;
 - (c) wijzigingen in de bij de Vraagspecificatie gevoegde annexen;
 - (d) wijzigingen van keuzen die de Opdrachtnemer in de Aanbieding heeft gemaakt;
 - (e) wijzigingen van keuzen die de Opdrachtnemer tijdens het verrichten van de Werkzaamheden heeft gemaakt, voor zover deze keuzen door de Opdrachtnemer zijn getoetst of geaccepteerd of voor zover de Opdrachtgever daarover anderszins is geïnformeerd.
- 14-2 Een Wijziging van een Zelfstandige Hulpersoon in een andere met naam genoemde Zelfstandige Hulpersoon, wordt gelijkgesteld met het voorschrijven van die andere hulpersoon als bedoeld in § 6 lid 3. In dat geval is § 6 lid 3 tot en met 7 van overeenkomstige toepassing.
- 14-3 De Opdrachtnemer is verplicht een onderzoek in te stellen naar, en de Opdrachtgever te informeren over, de mate waarin een door de Opdrachtgever krachtens lid 1 opgedragen Wijziging een afwijking inhoudt van de eisen van de Overeenkomst. Deze verplichting laat de waarschuwingsplicht van de Opdrachtnemer uit hoofde van § 4 lid 10 sub h onverlet.
- 14-4 De Opdrachtnemer is verplicht, met inachtneming van het bepaalde in § 45, de opgedragen Wijziging uit te voeren, tenzij hetgeen overigens in deze paragraaf en in § 45 is bepaald, zich daartegen verzet.
- 14-5 De Opdrachtnemer is niet verplicht een door de Opdrachtgever opgedragen Wijziging uit te voeren indien:
- (a) de Wijziging niet schriftelijk is opgedragen, of
 - (b) de uitvoering van de Wijziging een naar de maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbare verstoring van de Werkzaamheden tot gevolg zou hebben, of
 - (c) de uitvoering van de Wijziging tot gevolg zou hebben dat de Opdrachtnemer zou worden verplicht tot Werkzaamheden die zijn technische kennis en/of capaciteit te boven gaan, of
 - (d) de uitvoering van de Wijziging voor de Opdrachtnemer naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid, gelet op de wederzijdse belangen van Partijen, onaanvaardbaar zou zijn.
- 14-6 Nadat de Opdrachtgever een Wijziging heeft opgedragen, deelt de Opdrachtnemer met bekwaame spoed schriftelijk mee of hij de Wijziging zal uitvoeren. Indien de Opdrachtnemer verzuimt met bekwaame spoed deze mededeling te doen, stelt de Opdrachtgever een nadere termijn waarbinnen hij dat alsnog kan doen. Indien de Opdrachtnemer ook dan verzuimt deze mededeling te doen, is de Opdrachtnemer verplicht de opgedragen Wijziging uit te voeren, behoudens het bepaalde in lid 15.
- 14-7 Indien de Opdrachtnemer de opgedragen Wijziging weigert uit te voeren, motiveert hij schriftelijk de in lid 6 bedoelde mededeling, onder verwijzing naar een of meer van de in lid 5 genoemde gronden.
- 14-8 Indien de Opdrachtgever van mening is dat de Opdrachtnemer ten onrechte weigert de Wijziging uit te voeren, deelt hij dat na ontvangst van de mededeling als bedoeld in lid 6 met bekwaame spoed schriftelijk aan de Opdrachtnemer mee. In dat geval treden Partijen onverwijld met elkaar in overleg om uit de ontstane impasse te geraken. Tijdens dat overleg vormen Partijen zich onder meer een beeld van de financiële gevolgen en de consequenties ten aanzien van de planning, die zich zouden voordoen indien de Wijziging zou worden uitgevoerd.
- 14-9 Indien de Opdrachtgever verzuimt met bekwaame spoed de in lid 8 bedoelde mededeling te doen, stelt de Opdrachtnemer een nadere termijn waarbinnen de Opdrachtgever dat alsnog kan doen. Indien de Opdrachtgever ook dan verzuimt de bedoelde mededeling te doen, is de Opdrachtnemer niet verplicht de opgedragen Wijziging uit te voeren.
- 14-10 Indien de Opdrachtnemer naar aanleiding van het in lid 8 bedoelde overleg besluit de Wijziging alsnog uit te voeren, deelt hij dat met bekwaame spoed schriftelijk mee en is het bepaalde in lid 15 van toepassing.
- 14-11 Indien de Opdrachtgever naar aanleiding van het in lid 8 bedoelde overleg besluit de opgedragen Wijziging te handhaven, en ook de Opdrachtnemer volhardt in zijn weigering die Wijziging uit te voeren, kan de Opdrachtgever de Opdrachtnemer schriftelijk meedelen dat tussen Partijen een geschil is ontstaan. Partijen

- passen in dat geval § 47 toe, teneinde te laten vaststellen of de Opdrachtnemer terecht uitvoering weigert te geven aan de opgedragen Wijziging.
- 14-12 Indien het in het vorige lid bedoelde geschil wordt opgelost in de zin dat wordt vastgesteld dat de Opdrachtnemer ten onrechte weigert uitvoering te geven aan de opgedragen Wijziging, is hij verplicht die Wijziging uit te voeren.
- 14-13 Indien het in lid 11 bedoelde geschil wordt opgelost in de zin dat wordt vastgesteld dat de Opdrachtnemer gelet op een of meer van de in lid 5 genoemde gronden redelijkerwijs geen gehoor behoefde te geven aan de opdracht tot Wijziging, is de Opdrachtnemer niet verplicht de Wijziging uit te voeren.
- 14-14 Indien de Opdrachtgever besluit de opgedragen Wijziging in te trekken, hetzij naar aanleiding van de in lid 6 bedoelde mededeling van de Opdrachtnemer, hetzij naar aanleiding van het in lid 8 bedoelde overleg, of indien hij, gelet op het bepaalde in lid 11, besluit de in dat lid bedoelde mededeling niet te doen, mag de Opdrachtnemer de opgedragen Wijziging niet meer uitvoeren.
- 14-15 Indien de Opdrachtnemer krachtens lid 6 of lid 10 meedeelt dat hij de opgedragen Wijziging zal uitvoeren, of indien hij tot uitvoering verplicht wordt gelet op het bepaalde in lid 6 of lid 12, of indien het geval als bedoeld in § 15 lid 6 zich voordoet, volgen Partijen de in § 45 vastgelegde procedure teneinde de prijsaanbieding vast te stellen. De Opdrachtgever kan de Opdrachtnemer verplichten de Wijziging reeds in uitvoering te nemen, onverminderd het recht van de Opdrachtnemer om een geschil te starten over de hoogte van de prijsaanbieding.
- 14-16 Wordt de in deze paragraaf vastgelegde procedure vertraagd als gevolg van:
- (a) de verzuimen van de Opdrachtgever als bedoeld in lid 9, of
 - (b) het overleg als bedoeld in lid 8, vooropgesteld dat de Opdrachtgever na dit overleg de Wijziging krachtens lid 14 heeft ingetrokken, of
 - (c) de toepassing van § 47, vooropgesteld dat het in lid 11 bedoelde geschil wordt opgelost als omschreven in lid 13,
- dan heeft de Opdrachtnemer recht op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging, met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a.

§ 15 Wijzigingen op initiatief van de Opdrachtnemer

- 15-1 Behoudens het bepaalde in § 14 en behoudens hetgeen overigens in deze paragraaf is bepaald, is de Opdrachtnemer niet gerechtigd tot het uitvoeren van:
- (a) wijzigingen in de Basisovereenkomst;
 - (b) wijzigingen in de Vraagspecificatie;
 - (c) wijzigingen in de bij de Vraagspecificatie gevoegde annexen;
 - (d) wijzigingen van keuzen die de Opdrachtnemer in de Aanbieding heeft gemaakt;
 - (e) wijzigingen van keuzen die de Opdrachtnemer tijdens het verrichten van de Werkzaamheden heeft gemaakt, voor zover deze keuzen door de Opdrachtgever zijn geaccepteerd;
 - (f) wijzigingen van keuzen die de Opdrachtnemer tijdens het verrichten van de Werkzaamheden heeft gemaakt, voor zover deze keuzen door de Opdrachtgever zijn getoetst of voor zover de Opdrachtgever daarover anderszins is geïnformeerd.
- 15-2 De Opdrachtnemer is gerechtigd een Wijziging als bedoeld in lid 1 sub a tot en met e uit te voeren, onder de voorwaarde dat hij een verzoek tot Acceptatie van die Wijziging heeft gedaan en die Wijziging is geaccepteerd en ander met inachtneming van de in paragraaf 23 vastgestelde acceptatieprocedure.
- 15-3 De Opdrachtnemer is gerechtigd een Wijziging als bedoeld in lid 1 sub f uit te voeren, onder de voorwaarde dat:
- (a) hij die Wijziging ter toetsing aan de Opdrachtgever heeft voorgelegd met inachtneming van het bepaalde in § 20 en § 21; en
 - (b) die Wijziging niet zal leiden tot een Wijziging als bedoeld in lid 1 sub a tot en met e.
- 15-4 In geval van een verzoek tot Acceptatie van een Wijziging als bedoeld in lid 1 sub a tot en met e, kan de Opdrachtgever de Acceptatie zonder opgaaf van redenen weigeren.

- 15-5 Het in lid 2 en lid 3 bepaalde laat eventuele aanspraken van de Opdrachtgever tot vergoeding van door hem in redelijkheid gemaakte kosten onverlet, voor zover die kosten verband houden met het ongedaan maken van de gevolgen van beslissingen die hij in redelijkheid heeft kunnen nemen op basis van de in lid 1 sub e en f bedoelde keuzen. Het in dit lid bepaalde is niet van toepassing indien zich het geval als bedoeld in lid 6 voordoet.
- 15-6 Indien een Wijziging als bedoeld in lid 1 noodzakelijk is als gevolg van een aan de Opdrachtgever krachtens de wet, de Overeenkomst of de in het verkeer geldende opvattingen toe te rekenen omstandigheid die realisatie van het Werk of het Meerjarig Onderhoud conform de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen redelijkerwijs onmogelijk maakt en de Opdrachtnemer op grond van deze paragraaf gerechtigd is tot het uitvoeren van die Wijziging, wordt die Wijziging geacht een door de Opdrachtgever opgedragen Wijziging als bedoeld in § 14 lid 1 te zijn.

§ 16 Schorsing, ontbinding en opzegging

- 16-1 De Opdrachtgever is bevoegd Werkzaamheden te schorsen.
- 16-2 Gedurende de schorsing is de Opdrachtnemer verplicht:
- (a) in overleg met de Opdrachtgever passende maatregelen te nemen om schade te voorkomen en te beperken die aan het Werk zou kunnen ontstaan;
 - (b) na te laten wat schade aan het Werk zou kunnen veroorzaken of wat de latere voortzetting van de Werkzaamheden zou kunnen bemoeilijken.
 - (c) aan de Opdrachtgever te melden of en in hoeverre het Werk ten gevolge van de schorsing niet meer aan de eisen uit de Overeenkomst zal voldoen.
- 16-3 Indien de Opdrachtnemer ten gevolge van de schorsing voorzieningen moet treffen, heeft hij recht op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a.
- 16-4 Als de schorsing langer dan één maand duurt, kan de Opdrachtnemer betaling van alle verrichte Werkzaamheden vorderen, voor zover die niet reeds heeft plaatsgevonden krachtens de termijnstaat.
- 16-5 Als de schorsing van alle Werkzaamheden langer duurt dan twaalf maanden, is de Opdrachtnemer bevoegd de Overeenkomst te ontbinden.
- 16-6 Het bepaalde in de leden 3 tot en met 5 is niet van toepassing, indien een toerekenbare tekortkoming van de Opdrachtnemer in de nakoming van de Overeenkomst ten grondslag ligt aan de schorsing.
- 16-7 Wanneer door omstandigheden die voor rekening van de Opdrachtgever komen, alle Werkzaamheden gedurende meer dan twee maanden ononderbroken zijn vertraagd, is de Opdrachtnemer bevoegd de Overeenkomst te ontbinden.
- 16-8 De Opdrachtgever is te allen tijde bevoegd de Overeenkomst op te zeggen.
- 16-9 Doet een van de gevallen als bedoeld in de leden 5, 7 en 8 zich voor, dan zal de Opdrachtgever onverwijld na ontbinding of opzegging van de Overeenkomst het Werk en de Werkzaamheden overnemen. De Opdrachtnemer is tot aan de overneming van het Werk en de Werkzaamheden gehouden de in lid 2 bedoelde verplichtingen na te komen.
- 16-10 In de gevallen bedoeld in de leden 5, 7 en 8 heeft de Opdrachtnemer uitsluitend aanspraak op:
- (a) vergoeding van de in de Basisovereenkomst vastgelegde prijs, exclusief btw, berekend naar de stand van de Werkzaamheden op het moment van de ontbinding of opzegging;
 - (b) vergoeding van 5% van het resterende deel van de in de Basisovereenkomst vastgelegde prijs, exclusief btw, dat de Opdrachtgever verschuldigd zou zijn geweest bij volledige uitvoering van de Overeenkomst;
 - (c) vergoeding van alle gemaakte en nog te maken kosten, voortvloeiend uit verplichtingen die de Opdrachtnemer op het tijdstip van ontbinding of opzegging reeds is aangegaan met het oog op de uitvoering van de Overeenkomst.

HOOFDSTUK 8: RECLAME

§ 18 Reclame

- 18-3 Voor het maken van foto's, films of video-opnamen en dergelijke van het Werk of de Werkzaamheden, het verlenen van medewerking daaraan en het geven van publiciteit inzake het Werk of de Werkzaamheden, is toestemming van de Opdrachtgever noodzakelijk.

HOOFDSTUK 9: KWALITEITSBORING

§ 19 Kwaliteitsbeheersing en kwaliteitsplan

- 19-1 Behoudens hetgeen overigens in de Overeenkomst is bepaald, is de Opdrachtnemer verantwoordelijk voor zowel het kwaliteitsmanagement van alle Werkzaamheden, als voor de kwaliteit van resultaten van Werkzaamheden en van Documenten.
- 19-2 Indien en voor zover dat in het acceptatieplan is vastgelegd, legt de Opdrachtnemer een kwaliteitsplan alsmede eventuele deelkwaliteitsplannen ter Acceptatie voor aan de Opdrachtgever. Het bepaalde in § 23 is van toepassing.
- 19-3 De Opdrachtnemer verstrekt de Opdrachtgever desgevraagd alle relevante Documenten waarnaar in het kwaliteitsplan en in eventuele deelkwaliteitsplannen wordt verwezen.

§ 20 Toetsing van Werkzaamheden

- 20-1 De Opdrachtgever is bevoegd om te toetsen of:
- (a) de kwalificaties van hulppersonen die de Opdrachtnemer wil inschakelen voor de Werkzaamheden, en
 - (b) de uit Ontwerpwerkzaamheden voortkomende Ontwerpdocumenten,
- voldoen aan de eisen die voortvloeien uit de Overeenkomst. Deze toetsing vindt plaats op basis van het toetsingsplan. De Opdrachtgever is slechts bevoegd tot toetsing van de in deze paragraaf bedoelde kwalificaties van hulppersonen en Ontwerpdocumenten, voor zover het toetsingsplan daarin uitdrukkelijk voorziet, behoudens het bepaalde in lid 5.
- 20-2 Indien en voor zover dat in het acceptatieplan is vastgelegd, legt de Opdrachtnemer een keuringsplan ter Acceptatie voor aan de Opdrachtgever. Het bepaalde in § 23 is van toepassing.
- 20-3 Met de resultaten van keuringen waarin het in lid 2 bedoelde keuringsplan voorziet en die de Opdrachtnemer moet verrichten en de overige Documenten die hij ter toetsing dient voor te leggen, dient hij aan te tonen dat de Werkzaamheden en de resultaten daarvan voldoen aan de eisen die voortvloeien uit de Overeenkomst.
- 20-4 De Opdrachtnemer maakt met bekwame spoed na het verrichten van een in het keuringsplan Ontwerpwerkzaamheden voorziene keuring de resultaten daarvan schriftelijk kenbaar aan de Opdrachtgever, tenzij in overleg tussen Partijen een termijn is overeengekomen. Daarbij dient de Opdrachtnemer te vermelden:
- (a) op welk onderdeel van de Ontwerpwerkzaamheden de keuring betrekking heeft;
 - (b) wie de keuring heeft verricht;
 - (c) de datum waarop de keuring is verricht; en
 - (d) of met het resultaat van de verrichte keuring wordt voldaan aan de in lid 3 bedoelde eisen.
- 20-5 De Opdrachtgever is bevoegd te toetsen of het kwaliteitsmanagement van de Werkzaamheden plaatsvindt overeenkomstig het eventuele kwaliteitsplan, eventuele deelkwaliteitsplannen, het keuringsplan Ontwerpwerkzaamheden en de overige eisen die gelet op de aard en de inhoud van de Overeenkomst aan dat kwaliteitsmanagement kunnen worden gesteld.
- 20-6 De Opdrachtgever dient bij het uitoefenen van zijn toetsingsbevoegdheid uit hoofde van deze paragraaf de Werkzaamheden zo weinig mogelijk te verstoren.
- 20-7 De Opdrachtgever is niet verplicht gebruik te maken van zijn toetsingsbevoegdheid uit hoofde van deze paragraaf. Het is aan hem te bepalen of en hoe hij die toetsingsbevoegdheid gedurende de Ontwerpwerkzaamheden uitoefent. Niettemin rust op de Opdrachtgever de verplichting de Opdrachtnemer schriftelijk en binnen bekwame tijd te informeren, indien hij een tekortkoming van de Opdrachtnemer daadwerkelijk heeft opgemerkt.

§ 21 Keuringsplan

- 21-1 Indien en voor zover dat in het acceptatieplan is vastgelegd, legt de Opdrachtnemer een keuringsplan ter Acceptatie voor aan de Opdrachtgever. Het bepaalde in § 23 is van toepassing.
- 21-2 Met de resultaten van keuringen waarin de in lid 1 bedoelde keuringsplannen voorzien en die de Opdrachtnemer moet verrichten, dient hij aan te tonen dat Werkzaamheden en resultaten daarvan voldoen aan de eisen die voortvloeien uit de Overeenkomst.
- 21-3 De Opdrachtnemer maakt met bekwame spoed na het verrichten van een in een keuringsplan voorziene keuring, de resultaten daarvan schriftelijk kenbaar aan de Opdrachtgever, tenzij in overleg tussen Partijen een termijn is overeengekomen. Daarbij dient de Opdrachtnemer te vermelden:
- (a) op welk onderdeel van de Werkzaamheden de keuring betrekking heeft, onder verwijzing naar het relevante keuringsplan;
 - (b) wie de keuring heeft verricht;
 - (c) de datum en het tijdstip waarop de keuring is verricht; en
 - (d) of met het resultaat van de verrichte keuring wordt voldaan aan de in lid 2 bedoelde eisen.
- 21-4 De Opdrachtgever is bevoegd om, uiterlijk op het moment waarop Acceptatie van een in lid 1 bedoeld keuringsplan plaatsvindt, in dat keuringsplan stop- en bijwoonpunten te vermelden. In dat geval geeft de Opdrachtgever voor elk afzonderlijk stoppunt aan:
- (a) de geobjectiveerde criteria waaraan de resultaten van de relevante, in het keuringsplan voorziene keuringen moeten voldoen, om voor Acceptatie in aanmerking te komen; en
 - (b) de termijn waarbinnen de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer zowel mondeling als schriftelijk moet medelen of die resultaten als geaccepteerd worden beschouwd.
- 21-5 De Opdrachtnemer stelt de Opdrachtgever tevoren schriftelijk in kennis van het tijdstip waarop een stop- of bijwoonpunt wordt bereikt, tenzij in overleg tussen Partijen een termijn is overeengekomen.
- 21-6 Bij het bereiken van een stoppunt legt de Opdrachtnemer ter Acceptatie aan de Opdrachtgever voor:
- (a) de in het keuringsplan genoemde Werkzaamheden en/of de resultaten van die Werkzaamheden, ten aanzien waarvan de Opdrachtgever een stoppunt heeft vermeld; en
 - (b) de resultaten van de in het keuringsplan voorziene keuring van die Werkzaamheden, overeenkomstig het bepaalde in lid 3.
- Het bepaalde in § 23, leden 4 tot en met 15 is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat daar waar wordt gesproken van 'acceptatieplan', gelezen moet worden 'keuringsplan'.
- 21-7 Bij het bereiken van een bijwoonpunt houdt de Opdrachtnemer voor toetsing door de Opdrachtgever beschikbaar:
- (a) de in het keuringsplan genoemde Werkzaamheden en/of de resultaten van die Werkzaamheden, ten aanzien waarvan de Opdrachtgever een bijwoonpunt heeft vermeld, en
 - (b) de resultaten van de in het keuringsplan voorziene keuringen van die Werkzaamheden, overeenkomstig het bepaalde in lid 3.
- De Opdrachtnemer is gerechtigd de Werkzaamheden voort te zetten, indien de Opdrachtgever na het bereiken van een bijwoonpunt de beschikbaar gehouden Werkzaamheden, resultaten van Werkzaamheden en de resultaten van de in het keuringsplan voorziene keuringen van die Werkzaamheden niet toetst.
- 21-8 De Opdrachtgever is bevoegd te toetsen of het kwaliteitsmanagement van de Werkzaamheden plaatsvindt overeenkomstig het eventuele kwaliteitssysteem van de Opdrachtnemer, het eventuele kwaliteitsplan, eventuele deelkwaliteitsplannen, de keuringsplannen en de overige eisen die gelet op de aard en de inhoud van de Overeenkomst aan dat kwaliteitsmanagement kunnen worden gesteld.
- 21-9 De Opdrachtgever dient bij het uitoefenen van zijn toetsingsbevoegdheid uit hoofde van deze paragraaf de Werkzaamheden zo weinig mogelijk te verstoren.
- 21-10 De Opdrachtgever is niet verplicht gebruik te maken van zijn toetsingsbevoegdheid uit hoofde van deze paragraaf. Het is aan hem te bepalen of en hoe hij die toetsingsbevoegdheid gedurende de Werkzaamheden uitoefent. Niettemin rust op de Opdrachtgever de verplichting de Opdrachtnemer schriftelijk en binnen bekwame tijd te informeren, indien hij een tekortkoming van de Opdrachtnemer daadwerkelijk heeft opgemerkt.

§ 22 Acceptatieprocedure - Uitgangspunten

- 22-1 De Opdrachtnemer is verplicht om met inachtneming van het bepaalde in § 23 ter Acceptatie aan de Opdrachtgever voor te leggen:
- (a) Documenten;
 - (b) Zelfstandige Hulppersonen die hij voornemens is aan te wijzen of in te schakelen in het kader van de Werkzaamheden;
 - (c) Werkzaamheden;
 - (d) resultaten van Werkzaamheden;
- indien en voor zover dat in het acceptatieplan is vastgelegd, en
- (e) de in § 15 lid 2 bedoelde Wijzigingen.
- 22-2 Indien en voor zover in het acceptatieplan is vastgelegd dat de Opdrachtnemer de in lid 1 sub a tot en met d bedoelde Documenten, Zelfstandige Hulppersonen, Werkzaamheden en resultaten van Werkzaamheden ter Acceptatie zal voorleggen, is de Opdrachtgever verplicht om binnen de in het acceptatieplan vastgelegde termijn schriftelijk aan de Opdrachtnemer mee te delen of de desbetreffende Documenten, Zelfstandige Hulppersonen, Werkzaamheden of resultaten van Werkzaamheden zijn geaccepteerd. Indien de Opdrachtnemer een Wijziging in de zin van § 15 lid 2 ter Acceptatie voorlegt, deelt de Opdrachtgever met bekwame spoed na ontvangst aan de Opdrachtnemer mee of de Wijziging is geaccepteerd.
- 22-3 Behoudens hetgeen overigens in de Overeenkomst is bepaald, is het aan de Opdrachtgever om te bepalen of hij de in lid 1 bedoelde Documenten, Zelfstandige Hulppersonen, Werkzaamheden, resultaten van Werkzaamheden of Wijzigingen in de zin van Documenten, Zelfstandige Hulppersonen, Werkzaamheden, resultaten van Werkzaamheden of Wijzigingen als bedoeld in § 15 lid 2 accepteert. Het is voorts aan hem om te bepalen of en hoe hij voorafgaand aan een Acceptatie zijn toetsingsbevoegdheid uitoefent. Niettemin rust op de Opdrachtgever de verplichting de Opdrachtnemer schriftelijk en binnen bekwame tijd te informeren, indien hij een tekortkoming van de Opdrachtnemer daadwerkelijk heeft opgemerkt.

§ 23 Acceptatieprocedure - Procedureverloop

- 23-1 De in deze paragraaf omschreven acceptatieprocedure is van toepassing op de Acceptatie van de in het acceptatieplan vastgelegde Documenten, Zelfstandige Hulppersonen, Werkzaamheden en resultaten van Werkzaamheden, alsmede op de Acceptatie van de in § 15 lid 2 bedoelde Wijzigingen.
- 23-2 Een verzoek tot Acceptatie van de Opdrachtnemer dient aan de volgende eisen te voldoen:
- (a) het wordt schriftelijk ingediend, waarbij in het acceptatieplan het aantal te overleggen exemplaren is vastgelegd;
 - (b) het wordt ingediend op of vóór het in het acceptatieplan vastgelegde tijdstip; en
 - (c) het gaat vergezeld van alle relevante Documenten, die zo veel mogelijk in het acceptatieplan moeten zijn vastgelegd.
- Wanneer de Opdrachtnemer een Wijziging als bedoeld in § 15 lid 2 ter Acceptatie voorlegt, doet hij dat met redenen omkleed.
- 23-3 Partijen vergewissen zich er telkens onverwijld van dat een verzoek tot Acceptatie door de Opdrachtgever is ontvangen conform de in lid 2 opgesomde eisen.
- 23-4 De Opdrachtgever is gerechtigd de Opdrachtnemer schriftelijk om een aanvulling te vragen op de in lid 2 sub c bedoelde Documenten, voor zover deze aanvulling noodzakelijk is om te kunnen beoordelen of hij tot Acceptatie kan besluiten. De Opdrachtnemer geeft zo spoedig mogelijk gehoor aan een dergelijk verzoek.
- 23-5 De Opdrachtgever deelt de Opdrachtnemer binnen de in het acceptatieplan vastgelegde termijn of, indien het een Wijziging als bedoeld in § 15 lid 2 betreft, met bekwame spoed, onvoorwaardelijk en schriftelijk mee of tot Acceptatie is besloten.
- 23-6 Indien de Opdrachtgever verzuimt om met bekwame spoed de in lid 5 bedoelde mededeling te doen zonder voorafgaand gebruik te hebben gemaakt van de procedure die is vastgelegd in lid 7, stelt de Opdrachtnemer schriftelijk een nadere termijn waarbinnen de Opdrachtgever dat alsnog kan doen. De Opdrachtnemer verwijst de Opdrachtgever daarbij naar de procedure die is vastgelegd in lid 7. Indien de Opdrachtgever ook binnen die nadere termijn verzuimt de bedoelde mededeling te doen, wordt hij geacht tot Acceptatie te hebben besloten vanaf het tijdstip vastgelegd in het acceptatieplan of, indien het een Wijziging als bedoeld in § 15 lid 2 betreft, vanaf de dag waarop het verzoek tot Acceptatie is ingediend.

- 23-7 Indien de in het acceptatieplan vastgelegde termijn onvoldoende blijkt te zijn of, indien het een Wijziging als bedoeld in § 15 lid 2 betreft, de Opdrachtgever geen kans ziet om met bekwame spoed vast te stellen of hij tot Acceptatie kan besluiten, deelt hij onverwijld schriftelijk en gemotiveerd aan de Opdrachtnemer mee binnen welke termijn hij dat wel zal doen.
- 23-8 Indien de Opdrachtgever besluit Acceptatie te weigeren, laat hij de in lid 5 bedoelde mededeling vergezeld gaan van een schriftelijke motivering. Uit deze motivering moet duidelijk blijken aan welke van de in het acceptatieplan vastgelegde geobjectieerde criteria niet is voldaan.
- 23-9 Het is de Opdrachtnemer niet toegestaan om nog niet geaccepteerde Zelfstandige Hulpverleners in te schakelen voor Werkzaamheden. Evenmin is het hem toegestaan om Werkzaamheden te verrichten waaraan nog niet geaccepteerde Documenten, Werkzaamheden of resultaten van Werkzaamheden ten grondslag liggen. De Opdrachtnemer mag geen Wijzigingen als bedoeld in § 15 lid 2 uitvoeren die nog niet door de Opdrachtgever zijn geaccepteerd.
- 23-10 Behoudens het geval waarin de weigering van Acceptatie een Wijziging in de zin van § 15 lid 2 betreft en behoudens het bepaalde in lid 11, neemt de Opdrachtnemer onverwijld voor eigen rekening de redenen weg die aan de weigering van Acceptatie ten grondslag liggen. Vervolgens dient hij met bekwame spoed een nieuw verzoek tot Acceptatie in, conform de procedure die is vastgelegd in de leden 1, 2 sub a, 2 sub c, 3, 4, 6 en 8 tot en met 15. De Opdrachtgever deelt de Opdrachtnemer met bekwame spoed schriftelijk en onvoorwaardelijk mee of hij tot Acceptatie heeft besloten. Indien de Opdrachtgever geen kans ziet om met bekwame spoed vast te stellen of tot Acceptatie kan worden besloten, is het bepaalde in lid 7 van toepassing.
- 23-11 Indien de Opdrachtnemer van mening is dat de Opdrachtgever in redelijkheid niet kon besluiten Acceptatie te weigeren, deelt hij dat onverwijld na ontvangst van de desbetreffende mededeling schriftelijk en met redenen omkleed aan de Opdrachtgever mee. Partijen treden dan onverwijld met elkaar in overleg om uit de ontstane impasse te geraken. Indien de Opdrachtgever naar aanleiding van dit overleg besluit de weigering van Acceptatie in te trekken, is tot Acceptatie besloten met ingang van de dag waarop dat besluit is genomen.
- 23-12 Indien de Opdrachtgever naar aanleiding van het in lid 11 bedoelde overleg besluit de weigering van Acceptatie te handhaven, kan de Opdrachtnemer de Opdrachtgever schriftelijk meedelen dat tussen Partijen een geschil is ontstaan. Partijen passen in dat geval § 47 toe, teneinde te laten vaststellen of dat besluit in redelijkheid genomen kon worden. Indien de Opdrachtnemer deze mededeling niet doet, is het bepaalde in lid 10 van toepassing.
- 23-13 Indien he in het vorige lid bedoelde geschil wordt opgelost in de zin dat wordt vastgesteld dat de Opdrachtgever in redelijkheid niet kon besluiten Acceptatie te weigeren, wordt de Opdrachtgever geacht tot Acceptatie te hebben besloten met ingang van de dag waarop dat oordeel aan Partijen bekend is gemaakt.
- 23-14 Indien he tin lid 12 bedoelde geschil wordt opgelost in de die zin dat wordt vastgesteld dat de Opdrachtgever in redelijkheid kon besluiten Acceptatie te weigeren, is het bepaalde in lid 10 van toepassing.
- 23-15 Wordt de in deze paragraaf vastgelegde procedure vertraagd als gevolg van:
- (a) de verzuimen van de Opdrachtgever als bedoeld in lid 6, of
 - (b) de mededeling van de Opdrachtgever als bedoeld in lid 7, of
 - (c) het overleg als bedoeld in lid 11, vooropgesteld dat de Opdrachtgever na dit overleg de weigering van Acceptatie heeft ingetrokken, of
 - (d) de toepassing van § 47 vooropgesteld dat het lid 12 bedoelde geschil wordt opgelost zoals omschreven in lid 13,
- dan heeft de Opdrachtnemer recht op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging, met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a.

HOOFDSTUK 10: OPLEVERING

§ 24 Keuring, aanvaarding en oplevering van Deelprojecten

- 24-1 Zodra de Opdrachtnemer van oordeel is dat een Deelproject gereed is voor aanvaarding, zendt hij een schriftelijk verzoek daartoe aan de Opdrachtgever.
- 24-2 Indien de Opdrachtgever gebruik wenst te maken van zijn bevoegdheid het Deelproject te keuren, geschiedt de keuring met bekwame spoed en in de regel binnen 10 dagen na de dag van verzending van het in lid 1 bedoelde verzoek. In dat geval worden de dag en het tijdstip van de keuring tijdig en met bekwame spoed maar ten minste 3 dagen tevoren schriftelijk aan de Opdrachtnemer meegedeeld. De Opdrachtgever kan verlangen dat de Opdrachtnemer of zijn gemachtigde bij de keuring tegenwoordig is.
- 24-3 Indien de Opdrachtgever niet binnen 7 dagen na de dag van verzending van het in lid 1 bedoelde verzoek de mededeling als bedoeld in lid 2 heeft gedaan, wordt hij geacht geen gebruik te willen maken van zijn bevoegdheid tot keuring van het Deelproject.
- 24-4 Binnen 14 dagen na de dag van verzending van het in lid 1 bedoelde verzoek deelt de Opdrachtgever schriftelijk aan de Opdrachtnemer mee of het Deelproject al dan niet is aanvaard, in het laatste geval met opgaaf van de gebreken die de redenen voor de weigering van het Deelproject zijn. Indien de gebreken naar hun aantal, aard en omvang zo substantieel zijn dat van de Opdrachtgever in redelijkheid niet kan worden verlangd dat hij een dergelijke opgaaf doet, geeft hij slechts een summier overzicht van die gebreken. Wordt het Deelproject aanvaard, dan wordt als de feitelijke datum van oplevering aangemerkt de dag van verzending van het in lid 1 bedoelde verzoek.
- 24-5 Indien de Opdrachtnemer niet binnen 15 dagen na de dag van verzending van het in lid 1 bedoelde verzoek een van de in lid 4 genoemde schriftelijke mededelingen heeft ontvangen, kan hij de Opdrachtgever per aangetekende brief opnieuw verzoeken tot aanvaarding van het Deelproject over te gaan. Een dergelijk verzoek schept geen hernieuwde bevoegdheid van de Opdrachtgever het Deelproject te keuren in de zin van lid 2.
- 24-6 Indien de Opdrachtgever niet binnen 7 dagen na de dag van verzending van de in lid 5 bedoelde brief aan de Opdrachtnemer schriftelijk heeft meegedeeld of het Deelproject al dan niet is aanvaard, wordt het Deelproject geacht te zijn aanvaard. In dat geval wordt als de feitelijke datum van oplevering aangemerkt de dag van verzending van het in lid 1 bedoelde verzoek.
- 24-7 Kleine gebreken die gevoeglijk vóór een nog volgende betalingstermijn kunnen worden hersteld, mogen geen reden tot weigering van het Deelproject zijn, mits zij een eventuele ingebruikneming niet in de weg staan. De Opdrachtnemer is gehouden de in dit lid bedoelde gebreken zo spoedig mogelijk te herstellen.
- 24-8 Indien de Opdrachtnemer geen verzoek tot aanvaarding van het Deelproject als bedoeld in lid 1 heeft ingediend, doch de Opdrachtgever niettemin het Deelproject wenst te aanvaarden, kan aanvaarding op verzoek van de Opdrachtgever plaatsvinden. Hiertoe deelt de Opdrachtgever de Opdrachtnemer schriftelijk mee het Deelproject als aanvaard te beschouwen. In dat geval wordt als de feitelijke datum van oplevering aangemerkt de dag van verzending van deze mededeling.

§ 25 Keuring en aanvaarding na weigering van een Deelproject

- 25-1 Indien de Opdrachtgever krachtens § 24 lid 4 of lid 6 heeft meegedeeld dat hij het Deelproject weigert, is de Opdrachtnemer gehouden de gebreken die de redenen voor de weigering zijn, onverwijld te herstellen.
- 25-2 Na herstel van de in lid 1 bedoelde gebreken verzoekt de Opdrachtnemer schriftelijk om aanvaarding van het Deelproject. De bepalingen van § 24 zijn in dat geval van overeenkomstige toepassing.

§ 26 Vervroegde ingebruikneming van een Deelproject door de Opdrachtgever

Voordat een Deelproject voltooid is, kan de Opdrachtgever het Deelproject of een onderdeel daarvan in gebruik nemen of doen nemen, mits dat een voldoende voortgang van de realisatie van het Deelproject niet in gevaar brengt. De Opdrachtgever gaat hiertoe niet over dan nadat hij dit schriftelijk aan de Opdrachtnemer heeft meegedeeld en een keuring van het in gebruik te nemen Deelproject of onderdeel daarvan heeft plaatsgevonden. De Opdrachtnemer heeft in geval van vervroegde ingebruikneming van een Deelproject of een onderdeel daarvan recht op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging, met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a. Schade die door de ingebruikneming aan het Deelproject ontstaat, komt niet voor rekening van de Opdrachtnemer. Door de in deze paragraaf bedoelde ingebruikneming en keuring wordt het Deelproject of dat onderdeel niet geacht te zijn aanvaard door de Opdrachtgever.

HOOFDSTUK 12: BEPERKING VAN AANSPRAKELIJKHEID

28 Aansprakelijkheid voor gebreken na oplevering Deelprojecten en einde van de Overeenkomst

- 28-1 Na de feitelijke datum van oplevering, wordt een Deelproject geacht te behoren tot het Werk dat door de Opdrachtnemer moet worden instandgehouden overeenkomstig de eisen voortvloeiend uit de Overeenkomst.
- 28-2 In afwijking van het bepaalde in lid 1 is de Opdrachtnemer, ook als de Overeenkomst daartoe normaliter geen grondslag biedt, aansprakelijk voor gebreken in een Deelproject die bij de oplevering daarvan niet zijn ontdekt, tenzij:
- (a) die gebreken niet aan hem zijn toe te rekenen; of
 - (b) de Opdrachtgever die gebreken voorafgaande aan de feitelijke datum van oplevering daadwerkelijk heeft opgemerkt en onvoorwaardelijk heeft geaccepteerd; of
 - (c) de Opdrachtnemer niet binnen een redelijke termijn na de ontdekking mededeling van die gebreken is gedaan.
- 28-3 Na het einde van de Overeenkomst is de Opdrachtnemer niet meer aansprakelijk voor tekortkomingen bij de uitvoering van de Werkzaamheden die zich na het einde van de Overeenkomst manifesteren, tenzij:
- (a) die tekortkomingen aan hem zijn toe te rekenen,
 - (b) de Opdrachtgever die tekortkomingen gedurende de looptijd van de Overeenkomst niet daadwerkelijk heeft opgemerkt,
 - (c) de Opdrachtnemer binnen een redelijke termijn na de ontdekking mededeling van die tekortkomingen is gedaan.

28a Beperking van de aansprakelijkheid vóór einde van de Overeenkomst

- 28a-1 Indien de Opdrachtnemer aansprakelijk is voor een gebrek in een Deelproject of een tekortkoming bij de uitvoering van de Werkzaamheden die zich vóór het einde van de Overeenkomst manifesteert, of de Opdrachtgever in verband met dat gebrek of die tekortkoming dient te vrijwaren tegen aanspraken van derden, is zijn verplichting tot schadevergoeding respectievelijk verplichting tot vrijwaring beperkt tot:
- (a) de directe schade, zijnde de kosten ter zake van het herstel van de tekortkoming en schade;
 - (b) de directe schade, zijnde de schade aan andere werken en eigendommen van de Opdrachtgever, schade aan eigendommen van derden, letselschade en overlijdensschade;
 - (c) de indirecte schade als gevolg van schade aan andere werken en eigendommen van de Opdrachtgever;
 - (d) de indirecte schade als gevolg van schade aan eigendommen van derden;
 - (e) de indirecte schade als gevolg van letsel of overlijden; en
 - (f) de overige indirecte schade, tot maximaal het in artikel 10.1 van de Basisovereenkomst vastgelegde bedrag.
- 28a-2 Indien de Opdrachtnemer als gevolg van de Werkzaamheden op grond van onrechtmatige daad jegens een Derde aansprakelijk is voor schade als bedoeld in lid 1 sub f, dient de Opdrachtgever de Opdrachtnemer te

vrijwaren voor zover de omvang van de verplichting tot schadevergoeding van de Opdrachtnemer jegens die Derde het in lid 1 sub f bedoelde maximum overschrijdt. Deze vergoeding laat onverlet de schadebeperkingsplicht van de Opdrachtnemer.

28b Beperking van de aansprakelijkheid na einde van de Overeenkomst

- 28b-1 Indien de Opdrachtnemer aansprakelijk is voor een gebrek in een Deelproject of een tekortkoming bij de uitvoering van de Werkzaamheden die zich na het einde van de Overeenkomst manifesteert, of de Opdrachtgever in verband met dat gebrek of tekortkoming dient te vrijwaren tegen aanspraken van derden, is een daarmee verband houdende rechtsvordering niet ontvankelijk indien zij wordt ingesteld na verloop van:
- (a) vijf jaren na, ingeval van een Deelproject: de feitelijke datum van oplevering van het Deelproject dan wel, ingeval van overige Werkzaamheden: het einde van de Overeenkomst; of
 - (b) tien jaren na, ingeval van een Deelproject: de feitelijke datum van oplevering van het Deelproject dan wel, ingeval van overige Werkzaamheden: het einde van de Overeenkomst indien het dan wel het Werk hetzij geheel of gedeeltelijk dreigt in te storten hetzij het dan wel het Werk ongeschikt is geraakt of ongeschikt dreigt te geraken voor de bestemming waarvoor het blijkens de Overeenkomst bedoeld is en dit slechts kan worden verholpen of kan worden voorkomen door het treffen van buitengewone en zeer kostbare voorzieningen.
- 28b-2 Indien de Opdrachtnemer aansprakelijk is voor een gebrek in een Deelproject of een tekortkoming bij de uitvoering van de Werkzaamheden die zich binnen twee jaren na het einde van de Overeenkomst manifesteert, of de Opdrachtgever in verband met dat gebrek of tekortkoming dient te vrijwaren tegen aanspraken van derden, is zijn verplichting tot schadevergoeding respectievelijk verplichting tot vrijwaring beperkt tot:
- (a) de directe schade, zijnde de kosten ter zake van het herstel van de tekortkoming en schade, tot maximaal het in artikel 10.1 van de Basisovereenkomst vastgelegde bedrag.
 - (b) de directe schade, zijnde de schade aan andere werken en eigendommen van de Opdrachtgever, schade aan eigendommen van derden, letselschade en overlijdensschade;
 - (c) de indirecte schade als gevolg van schade aan andere werken en eigendommen van de Opdrachtgever;
 - (d) de indirecte schade als gevolg van schade aan eigendommen van derden;
 - (e) de indirecte schade als gevolg van letsel of overlijden; en
 - (f) de overige indirecte schade, tot maximaal het in artikel 10.1 van de Basisovereenkomst vastgelegde bedrag.
- 28b-3 Indien de Opdrachtnemer aansprakelijk is voor een gebrek in een Deelproject of een tekortkoming bij de uitvoering van de Werkzaamheden die zich binnen twee jaren na het einde van de Overeenkomst manifesteert, of de Opdrachtgever in verband met dat gebrek of tekortkoming dient te vrijwaren tegen aanspraken van derden, is zijn verplichting tot schadevergoeding respectievelijk verplichting tot vrijwaring beperkt tot de in het vorige lid sub a tot en met f genoemde schade tot maximaal het in artikel 10.1 van de Basisovereenkomst vastgelegde bedrag. Indien het aldus berekende bedrag lager is dan 1.500.000 euro, bedraagt de aan de Opdrachtgever te vergoeden schade ten hoogste 1.500.000 euro.
- 28b-4 Indien de Opdrachtnemer als gevolg van de Werkzaamheden op grond van onrechtmatige daad jegens een Derde aansprakelijk is voor schade als bedoeld in lid 2 sub f, dient de Opdrachtgever de Opdrachtnemer te vrijwaren voor zover de omvang van de verplichting tot schadevergoeding van de Opdrachtnemer jegens die Derde het in lid 2 sub f of, indien van toepassing, het in lid 3 bedoelde maximum overschrijdt. Deze vergoeding laat onverlet de schadebeperkingsplicht van de Opdrachtnemer.

HOOFDSTUK 13: BETALING, STELPOSTEN, OMZETBELASTING, BOETEBEDING, BONUS, VERPANDING, CESSIE

§ 33 Betaling

- 33-1 Betaling van de uit de Overeenkomst voortvloeiende betalingen geschiedt op basis van een door de Opdrachtnemer opgestelde termijnstaat.
- 33-2 Indien en voor zover dat in het acceptatieplan is vastgelegd, legt de Opdrachtnemer een op de planning gebaseerde termijnstaat ter Acceptatie aan de Opdrachtgever voor. Het bepaalde in § 23 is van toepassing.
- 33-3 Indien de Opdrachtnemer van mening is dat hij recht heeft op betaling van een in de termijnstaat opgenomen bedrag, verzoekt hij de Opdrachtgever om afgifte van een prestatieverklaring, onder verwijzing naar de termijnstaat.
- 33-4 Indien de Opdrachtgever van mening is dat de Opdrachtnemer recht heeft op afgifte van de prestatieverklaring, geschiedt dat met bekwame spoed na ontvangst van het in lid 3 bedoelde verzoek.
- 33-5 Indien de Opdrachtgever van mening is dat de Opdrachtnemer geen recht heeft op afgifte van de prestatieverklaring, stelt hij de Opdrachtnemer daarvan met bekwame spoed schriftelijk en gemotiveerd in kennis na ontvangst van het in lid 3 bedoelde verzoek.
- 33-6 De Opdrachtnemer zendt de facturen op basis van de prestatieverklaring naar het in Vraagspecificatie genoemde adres. De facturen vermelden de gegevens die gevraagd worden in de Vraagspecificatie. De Opdrachtgever kan weigeren facturen die niet voldoen aan deze eisen, in behandeling te nemen en aan de Opdrachtnemer retourneren.
- 33-7 Betaling van facturen die voldoen aan de in lid 6 bedoelde eisen, vindt plaats binnen één kalendermaand na ontvangst daarvan op het in lid 6 bedoelde adres.
- 33-8 De afgifte van een prestatieverklaring alsmede betaling van facturen kan nimmer tot Acceptatie van Documenten, Werkzaamheden, resultaten van Werkzaamheden, het Werk of aanvaarding van een Deelproject leiden.
- 33-9 Indien zich een van de gevallen als bedoeld in § 43 leden 2, 3, 4 of 5 voordoet en de Opdrachtgever de Werkzaamheden, het Werk of een Deelproject voor rekening van de Opdrachtnemer overneemt, heeft de Opdrachtgever het recht om voor rekening van de Opdrachtnemer rechtstreeks aan Zelfstandige Hulpverleners van de Opdrachtnemer een billijke vergoeding uit te keren voor de Werkzaamheden waarvoor deze van de Opdrachtnemer nog geen betaling hebben genoten. De Opdrachtgever gaat hiertoe niet over dan na de Opdrachtnemer of diens wettelijke vertegenwoordiger of rechtsopvolger ter zake te hebben gehoord.

§ 35 Omzetbelasting

- 35-1 De bij de uitvoering van de Overeenkomst verschuldigde omzetbelasting is niet begrepen in de tussen Partijen overeengekomen of overeen te komen bedragen en prijzen, maar het bedrag daarvan wordt wel door de Opdrachtnemer in zijn prijsopgaven afzonderlijk vermeld.
- 35-2 De Opdrachtgever vergoedt de Opdrachtnemer de bij de uitvoering van de Overeenkomst verschuldigde omzetbelasting.
- 35-3 De Opdrachtnemer ontvangt geen vergoeding van de bij de uitvoering van de Overeenkomst verschuldigde omzetbelasting, voor zover deze van de Opdrachtgever wordt geheven.
- 35-4 De berekening van hetgeen de Opdrachtnemer ingevolge de Overeenkomst toekomt, geschiedt met inachtneming van bedragen en prijzen waarin de omzetbelasting niet is begrepen; de berekening van de door de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer te vergoeden omzetbelasting geschiedt afzonderlijk.
- 35-5 De vergoeding van omzetbelasting aan de Opdrachtnemer geschiedt gelijktijdig met de aan hem te verrichten betalingen.

§ 37 Verpanding en cessie

37-1 De Opdrachtnemer kan het recht op het saldo, bedoeld in § 3 lid 9 geheel of gedeeltelijk cederen of in pand geven.

HOOFDSTUK 14: ZEKERHEIDSTELLING, VERZEKERING

§ 39 Verzekering

- 39-1 Tenzij in een bij de Vraagspecificatie gevoegde annex anders is bepaald, dient de Opdrachtnemer verzekeringen aan te gaan waarin de Opdrachtgever als medeverzekerde is opgenomen, een en ander voor zover dit naar de aard en de omvang van de Overeenkomst nodig en gebruikelijk is. Het bestaan en de inhoud van de vorenbedoelde verzekeringen zijn aan de acceptatieprocedure van § 23 onderworpen, indien en voor zover dat in het acceptatieplan is vastgelegd.
- 39-2 Indien de Opdrachtgever verzekeringen in verband met de Overeenkomst is aangegaan of zal aangaan, worden de condities daarvan aan de Vraagspecificatie of bijgevoegde annexen gehecht en zorgt de Opdrachtgever ervoor dat de Opdrachtnemer zo spoedig mogelijk schriftelijk bewijs van het bestaan en de inhoud van de vorenbedoelde verzekeringen ontvangt.

§ 40 a Uitvindingen van de Opdrachtnemer

- 40a-1 Indien de Opdrachtnemer een Uitvinding in het Werk heeft toegepast, worden Partijen vanaf de feitelijke datum van oplevering geacht een licentieovereenkomst met betrekking tot het octrooi op die Uitvinding te zijn aangegaan en heeft de Opdrachtgever op basis van die licentieovereenkomst het recht om
- (a) de Uitvinding in het Werk te onderhouden, te repareren, te reviseren, te modificeren en te verwijderen; en
 - (b) de Uitvinding in het Werk en in bestaande of nieuwe werken van de Opdrachtgever om niet te herhalen.
- 40a-2 Indien de in lid 1 sub a en b genoemde werkzaamheden naar hun aard ook in de andere lidstaten van de Europese Unie kunnen worden verricht, worden Partijen geacht te zijn overeengekomen dat de territoriale reikwijdte van de licentieovereenkomst zich tot die andere lidstaten uitstrekt voor zover de Opdrachtnemer het recht heeft licenties in die andere lidstaten te verstrekken.
- 40a-3 Indien de Opdrachtgever voor het verrichten van de in lid 1 sub a en b genoemde werkzaamheden een beroep doet op derden, is hij gerechtigd een sublicentie om niet aan die derden te verstrekken voor zover de aard van die werkzaamheden en de aard van zijn rechtsverhouding met die derden dat vereisen.

§ 40 b Uitvindingen van Partijen gedaan tijdens en door de uitvoering van de Overeenkomst

- 40b-1 De Opdrachtgever en de Opdrachtnemer zijn over en weer verplicht om voor octrooiverlening vatbare uitvindingen, gedaan tijdens en door de uitvoering van de Overeenkomst, onverwijld onder de aandacht van de andere Partij te brengen.
- 40b-2 De aanspraak op het octrooi op een uitvinding komt toe aan de Opdrachtnemer en de Opdrachtgever gezamenlijk, indien de uitvinding door uitwisseling van kennis tussen Partijen is ontstaan. In de overige gevallen komt de aanspraak op het octrooi toe aan de Partij die de uitvinding heeft gedaan.
- 40b-3 Als een Partij aanspraak heeft op octrooi voor de uitvinding als bedoeld in lid 2, is deze Partij verplicht om zijn besluit om wel of geen octrooi aan te vragen, onverwijld schriftelijk mede te delen aan de andere Partij
- 40b-4 Indien:
- (a) de aanspraak op het octrooi aan beide Partijen gezamenlijk toekomt, en
 - (b) de ene Partij octrooi wenst aan te vragen, en
 - (c) de andere Partij geen octrooi wenst aan te vragen,
- staat het de ene Partij vrij om octrooi aan te vragen, mits hij aan de andere Partij schriftelijk een niet-exclusieve, niet-overdraagbare licentie die vrij is van royalty's verleent. De andere Partij is desgevraagd verplicht de ene Partij bij octrooiverleningsprocedures assistentie te verlenen. In dat geval heeft de andere Partij recht op vergoeding van de hiertoe gemaakte kosten.
- 40b-5 Voor uitvindingen waarbij de Opdrachtnemer aanspraak heeft op octrooi en hij dit octrooi heeft aangevraagd, is § 40a van toepassing.

HOOFDSTUK 15: SCHADE AAN HET WERK

§ 41 Schade aan het Werk

- 41-1 Het bepaalde in deze paragraaf is van toepassing indien schade aan het Werk of aan de Deelprojecten ontstaat als gevolg van de Werkzaamheden.
- 41-2 Van het ontstaan van schade aan het Werk als gevolg van de Werkzaamheden geeft de Opdrachtnemer onverwijld nadat hem daarvan is gebleken of had kunnen blijken, kennis aan de Opdrachtgever.
- 41-3 Onverminderd de aansprakelijkheid van Partijen krachtens de Overeenkomst of de wet is schade aan het Werk voor rekening van de Opdrachtnemer, tenzij deze schade het gevolg is van buitengewone omstandigheden tegen de schadelijke gevolgen waarvan de Opdrachtnemer gezien de aard van het Werk geen passende maatregelen had behoeven te nemen, en het onredelijk zou zijn de schade voor zijn rekening te doen komen.
- 41-4 Na het ontstaan van schade aan het Werk is de Opdrachtnemer verplicht onverwijld de nodige maatregelen te treffen tot beperking daarvan.
- 41-5 Schade aan het Werk, die is ontstaan ten gevolge van het niet nakomen van de in lid 2 of lid 4 bedoelde verplichting, is voor rekening van de Opdrachtnemer.
- 41-6 Indien redelijkerwijs van de Opdrachtgever niet kan worden verlangd dat hij het herstel door de Opdrachtnemer laat verrichten, kan de Opdrachtgever in plaats daarvan schadevergoeding van de Opdrachtnemer vorderen.

HOOFDSTUK 16: IN GEBREKE BLIJVEN, ONVERMOGEN OF OVERLIJDEN VAN EEN DER PARTIJEN

§ 42 In gebreke blijven, onvermogen of overlijden van de Opdrachtgever

- 42-1 Indien de Opdrachtgever een prestatieverklaring niet tijdig aan de Opdrachtnemer afgeeft of een krachtens een afgegeven prestatieverklaring verschuldigde betaling niet tijdig verricht en de vertraging niet het gevolg is van een omstandigheid die aan de Opdrachtnemer kan worden toegerekend, heeft laatstgenoemde aanspraak op vergoeding van rente tegen het wettelijk percentage met ingang van de dag, waarop de prestatieverklaring had moeten worden afgegeven of de betaling uiterlijk had moeten geschieden. De rentevordering van de Opdrachtnemer zal nimmer rente van rente omvatten.
- 42-2 Indien een door de Opdrachtnemer krachtens § 33 lid 3 verzochte prestatieverklaring niet met bekwame spoed wordt afgegeven of een betaling waarop hij krachtens een afgegeven prestatieverklaring recht heeft, na verloop van 14 dagen sedert de dag waarop zij uiterlijk had moeten geschieden, nog niet heeft plaatsgevonden, en een nadien door de Opdrachtnemer verzonden schriftelijke aanmaning na verloop van 14 dagen evenmin tot afgifte van de prestatieverklaring of tot betaling heeft geleid, is de Opdrachtnemer bevoegd, mits hij zulks in de aanmaning heeft vermeld, hetzij de Werkzaamheden te schorsen tot de Opdrachtgever de prestatieverklaring heeft afgegeven of het door hem verschuldigde heeft betaald, hetzij de Overeenkomst te ontbinden. Met betrekking tot de schorsing of de ontbinding is het bepaalde in § 16 van overeenkomstige van toepassing.
- 42-3 Het bepaalde in lid 2 over schorsen en ontbinden is niet van toepassing, indien de vordering van de Opdrachtnemer betrekking heeft op een bedrag, waarover de Opdrachtgever een geschil aanhangig heeft gemaakt.
- 42-4 Indien de Opdrachtgever in staat van faillissement wordt verklaard, is de Opdrachtnemer bevoegd de curator schriftelijk te sommen om binnen een redelijke termijn te verklaren of hij bereid is de Werkzaamheden te doen voortzetten onder zodanige genoegzame zekerheidstelling als de Opdrachtnemer blijkens de sommatie verlangt. Indien de curator zich daartoe bereid verklaart, is hij verplicht daarbij de verlangde zekerheid te stellen. Indien de curator niet bereid is de Werkzaamheden te doen voortzetten of, indien hij wel daartoe bereid is maar nalaat de verlangde zekerheid te stellen, is de Opdrachtnemer gerechtigd de Overeenkomst te ontbinden. Met betrekking tot de ontbinding is het bepaalde in § 16 van overeenkomstige toepassing.
- 42-5 Ingeval de Opdrachtgever onder curatele wordt gesteld, is het bepaalde in lid 4 van overeenkomstige toepassing. Ingeval de Opdrachtgever surséance van betaling wordt verleend of hij met rechterlijke machtiging in een psychiatrisch ziekenhuis wordt geplaatst, is het bepaalde in lid 4 eveneens van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat voor de 'curator' wordt gelezen 'de opdrachtgever en de bewindvoerder' onderscheidenlijk 'de provisionele bewindvoerder of de curator'.
- 42-6 Ingeval de Opdrachtgever overlijdt, is de Overeenkomst niet uit dien hoofde ontbonden. Het bepaalde in lid 4 is dan van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat voor 'de curator' wordt gelezen 'de erfgenamen'. Indien de Opdrachtnemer dat verlangt, zijn de erfgenamen verplicht één van hen of een Derde schriftelijk aan te wijzen om hen in alle opzichten te vertegenwoordigen.

§ 43 In gebreke blijven, onvermogen of overlijden van de Opdrachtnemer

- 43-1 Als de Opdrachtgever vermoedt dat de Opdrachtnemer de op hem rustende verplichtingen niet nakomt of niet zal nakomen, is laatstgenoemde verplicht de maatregelen te nemen of te gedogen die nodig zijn om vast te stellen of zulks al dan niet het geval is. Als zulks niet het geval is, heeft de Opdrachtnemer recht op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging, met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a.
- 43-2 Als de Opdrachtgever constateert dat de Opdrachtnemer de op hem rustende verplichtingen niet nakomt of niet zal nakomen en hem deswege in gebreke stelt, zal dat schriftelijk geschieden en zal de Opdrachtgever de Opdrachtnemer daarbij een redelijke termijn stellen om alsnog zijn verplichtingen na te komen. Reeds voordat de gestelde termijn is verstreken, is de Opdrachtgever in dringende gevallen gerechtigd voor rekening van de Opdrachtnemer zodanige maatregelen te nemen als hij ten nutte van het Werk, de Deelprojecten en de Werkzaamheden dienstig oordeelt. Indien de Opdrachtnemer nalatig blijft zijn verplichtingen na te komen, is de Opdrachtgever gerechtigd het Werk, de Deelprojecten en de

Werkzaamheden voor rekening van de Opdrachtnemer over te nemen, onverminderd het recht van de Opdrachtgever op schadevergoeding en behoudens het bepaalde in § 28a.

- 43-3 Ingeval de Opdrachtnemer in staat van faillissement wordt verklaard, is de Opdrachtgever bevoegd de curator schriftelijk te sommen om binnen een redelijke termijn te verklaren of hij bereid is de Werkzaamheden voort te zetten onder zodanige genoegzame zekerheidstelling als de Opdrachtgever blijkens de sommatie verlangt. In afwachting van de beslissing over de voortzetting van de Werkzaamheden is de Opdrachtgever in dringende gevallen gerechtigd voor rekening van de Opdrachtnemer zodanige maatregelen te nemen als hij ten nutte van het Werk, de Deelprojecten en de Werkzaamheden dienstig oordeelt. Indien de curator zich bereid verklaart de Werkzaamheden voort te zetten, is hij verplicht daarbij de verlangde zekerheid te stellen. Indien de curator niet bereid is de Werkzaamheden voort te zetten of, indien hij wel daartoe bereid is maar nalaat de verlangde zekerheid te stellen, is de Opdrachtgever gerechtigd het Werk, de Deelprojecten en de Werkzaamheden voor rekening van de Opdrachtnemer over te nemen, onverminderd het recht van de Opdrachtgever op schadevergoeding.
- 43-4 Ingeval de Opdrachtnemer onder curatele wordt gesteld, is het bepaalde in lid 3 van overeenkomstige toepassing. Ingeval de Opdrachtnemer surséance van betaling wordt verleend of hij met rechterlijke machtiging in een psychiatrisch ziekenhuis wordt geplaatst, is het bepaalde in lid 3 eveneens van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat voor de 'curator' wordt gelezen 'de opdrachtnemer en de bewindvoerder' onderscheidenlijk 'de provisionele bewindvoerder of de curator'.
- 43-5 Ingeval de Opdrachtnemer overlijdt, is de Overeenkomst niet uit dien hoofde ontbonden. Het bepaalde in lid 3 is alsdan van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat voor 'de curator' wordt gelezen 'de erfgenamen'. Indien de Opdrachtgever zulks verlangt, zijn de erfgenamen verplicht één van hen of een Derde schriftelijk aan te wijzen om hen in alle opzichten te vertegenwoordigen.
- 43-6 De Opdrachtgever zorgt ervoor dat de kosten die voor de Opdrachtnemer voortvloeien uit de toepassing van de bepalingen in deze paragraaf, binnen redelijke grenzen blijven.
- 43-7 Ingeval de Opdrachtgever overeenkomstig de bepalingen in deze paragraaf maatregelen ten dienste van het Werk, de Deelprojecten en de Werkzaamheden neemt dan wel het Werk, de Deelprojecten en de Werkzaamheden zelf overneemt of door derden doet overnemen, is hij gerechtigd daarbij van alle ter beschikking van de Opdrachtnemer staande zaken gebruik te maken of te doen maken.
- 43-8 De Opdrachtgever is verplicht de in lid 7 bedoelde zaken in goede staat te onderhouden of doen onderhouden en deze met bekwame spoed weer ter beschikking van de Opdrachtnemer te stellen als zij voor de uitvoering van de Werkzaamheden niet meer nodig zijn. Schade, gedurende de periode van het gebruik aan deze zaken toegebracht, is voor rekening van de Opdrachtgever, tenzij hij bewijst dat de schade niet is te wijten aan zijn schuld of aan een oorzaak die krachtens de wet of de in het verkeer geldende opvattingen voor zijn rekening komt.

HOOFDSTUK 17: KOSTENVERGOEDING, TERMIJNSVERLENGING, PROCEDURE AFWIKKELING GEVOLGEN WIJZIGINGEN DOOR DE OPDRACHTGEVER

§ 44 Kostenvergoeding en/of termijnsverlenging

- 44-1 Behoudens het bepaalde in § 45 heeft de Opdrachtnemer uitsluitend recht op kostenvergoeding en/of, ingeval van Deelprojecten met een overeengekomen opleverdatum, termijnsverlenging indien:
- (a) deze AV-GIC daar uitdrukkelijk in voorzien en onder de voorwaarde dat kosten en/of vertraging hun oorzaak vinden in een omstandigheid die niet aan de Opdrachtnemer kan worden toegerekend, of
 - (b) kosten en/of vertraging hun oorzaak vinden in een omstandigheid waarvoor de Opdrachtgever krachtens de Overeenkomst verantwoordelijk is en waartegen de Opdrachtnemer niet behoefde te waarschuwen gelet op diens in § 4 lid 10 bedoelde verplichting; of
 - (c) zich een onvoorziene omstandigheid voordoet van dien aard dat de Opdrachtgever naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet mag verwachten dat de Overeenkomst ongewijzigd in stand blijft.
- 44-2 Als de Opdrachtnemer van mening is dat hij recht heeft op de in lid 1 bedoelde kostenvergoeding en/of termijnsverlenging, deelt hij dat de Opdrachtgever met bekwame spoed schriftelijk en gemotiveerd mee. Tenzij het bepaalde in lid 3 van toepassing is, gaat deze mededeling vergezeld van de in lid 5 bedoelde mededeling.
- 44-3 Als de Opdrachtnemer van mening is dat hij recht heeft op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging omdat zich een omstandigheid als bedoeld in lid 1 sub c heeft voorgedaan, is de Opdrachtgever gerechtigd om met bekwame spoed na ontvangst van de in lid 2 bedoelde mededeling, de Werkzaamheden van de Opdrachtnemer te beperken of te vereenvoudigen door een Wijziging als bedoeld in § 14 lid 1 op te dragen. In dat geval volgen Partijen de procedure die is vastgelegd in § 45.
- 44-4 Als de Opdrachtgever de in lid 3 bedoelde bevoegdheid niet met bekwame spoed uitoefent, is het bepaalde in lid 5 van toepassing. Dergelijk nalaten van de Opdrachtgever impliceert op geen enkele wijze erkenning van enige aanspraak van de Opdrachtnemer op kostenvergoeding of termijnsverlenging. Het ontnemt hem evenmin de mogelijkheid de in lid 3 bedoelde bevoegdheid alsnog uit te oefenen, op enig moment nadat de Opdrachtnemer de in lid 5 bedoelde mededeling heeft gedaan, behoudens het bepaalde in lid 10.
- 44-5 De Opdrachtnemer deelt de Opdrachtgever met bekwame spoed schriftelijk en gemotiveerd mee in welke mate hij recht meent te hebben op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging. Daarbij vermeldt hij alle directe en indirecte kosten, met inbegrip van een redelijke opslag voor algemene kosten, winst en risico. Voorts vermeldt hij, voor wat de Deelprojecten betreft, de aanpassing van de in een bij de Vraagspecificatie gevoegde annex opgenomen planning, de overeengekomen mijlpaaldata en de in de Basisovereenkomst of in de Vraagspecificatie en bijgevoegde annexen vastgelegde datum van oplevering.
- 44-6 De Opdrachtgever deelt met bekwame spoed na ontvangst van de in lid 5 bedoelde mededeling schriftelijk aan de Opdrachtnemer mee of hij de aanspraak van de Opdrachtnemer op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging erkent.
- 44-7 De Opdrachtgever is gerechtigd om met bekwame spoed na ontvangst van de in lid 5 bedoelde mededeling de Opdrachtnemer schriftelijk te verzoeken om overleg over diens aanspraak op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging. De Opdrachtnemer is verplicht aan dit verzoek gehoor te geven, binnen de grenzen van de redelijkheid en billijkheid. Indien Partijen ook na dit overleg niet tot overeenstemming komen, wordt de aanspraak van de Opdrachtnemer op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging geacht niet door de Opdrachtgever te zijn erkend.
- 44-8 Indien de Opdrachtgever geen verzoek als bedoeld in lid 7 heeft gedaan en indien hij verzuimt om met bekwame spoed de in lid 6 bedoelde mededeling te doen, stelt de Opdrachtnemer de Opdrachtgever een nadere termijn waarbinnen de laatste dat alsnog kan doen. Als de Opdrachtgever ook binnen die nadere termijn verzuimt om hetzij een dergelijke mededeling te doen hetzij een verzoek als bedoeld in lid 7 te doen, wordt de aanspraak van de Opdrachtnemer op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging geacht door de Opdrachtgever te zijn erkend vanaf het moment van verstrijken van de gestelde nadere termijn.
- 44-9 Nadat de Opdrachtgever de Opdrachtnemer heeft meegedeeld, al dan niet na het voeren van het in lid 7 bedoelde overleg, dat hij diens aanspraak op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging erkent, of die aanspraak op grond van lid 8 wordt geacht door de Opdrachtgever te zijn erkend, worden Partijen geacht met ingang van het moment van die erkenning te zijn overeengekomen dat:

- (a) de Opdrachtgever verplicht is tot betaling aan de Opdrachtnemer van de kosten vermeld in de krachtens lid 5 van deze paragraaf gedane mededeling, eventueel aangepast door Partijen tijdens het in lid 7 bedoelde overleg, en
 - (b) de in een bij de Vraagspecificatie gevoegde annex opgenomen planning, de overeengekomen mijlpaaldata en de in de Basisovereenkomst of in de vraagspecificatie en bijgevoegde annexen vastgelegde datum van oplevering zijn aangepast conform de inhoud van de krachtens lid 5 van deze paragraaf gedane mededeling, eventueel aangepast door Partijen tijdens het in lid 7 bedoelde overleg.
- 44-10 Indien de aanspraak van de Opdrachtnemer op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging niet door de Opdrachtgever wordt erkend, al dan niet na het voeren van het in lid 7 bedoelde overleg doet hij die mededeling vergezeld gaan van een schriftelijke motivering. Vanaf dat moment is de Opdrachtgever niet meer bevoegd tot uitoefening van zijn in lid 3 bedoelde bevoegdheid. Het in de laatste volzin bedoelde geldt ook vanaf het moment waarop de aanspraak van de Opdrachtnemer geacht wordt niet door de Opdrachtgever te zijn erkend.

§ 45 Procedure afwikkeling gevolgen Wijzigingen door de Opdrachtgever

- 45-1 Indien de Opdrachtnemer meedeelt dat hij een door de Opdrachtgever opgedragen Wijziging zal uitvoeren, of indien hij daartoe verplicht wordt gelet op het bepaalde in § 14 lid 6 of lid 12, volgen Partijen de in deze paragraaf vastgelegde procedure.
- 45-2 Zodra hij de Opdrachtgever heeft meegedeeld dat hij de Wijziging zal uitvoeren, of zodra hij daartoe verplicht wordt gelet op het bepaalde in § 14 lid 6 of lid 12, stuurt de Opdrachtnemer met bekwame spoed schriftelijk een prijsaanbieding naar de Opdrachtgever. De Opdrachtnemer stelt de prijsaanbieding op met inachtneming van de eisen voortvloeiend uit de paragraaf 5.2 van de Vraagspecificatie.
- 45-3 De Opdrachtnemer heeft recht op een redelijke vergoeding van de aan de in lid 2 bedoelde prijsaanbieding verbonden kosten, ongeacht de vraag of Partijen het eens worden over die prijsaanbieding.
- 45-4 De Opdrachtgever deelt na ontvangst van de in lid 2 bedoelde prijsaanbieding binnen 14 dagen schriftelijk aan de Opdrachtnemer mee of hij deze aanvaardt.
- 45-5 De Opdrachtgever kan na ontvangst van de in lid 2 bedoelde prijsaanbieding de Opdrachtnemer schriftelijk uitnodigen voor overleg over de ingediende prijsaanbieding. De Opdrachtnemer is verplicht aan dit verzoek gehoor te geven, binnen de grenzen van de redelijkheid en de billijkheid.
- 45-6 Indien de Opdrachtgever verzuimt om binnen 14 dagen de in lid 4 bedoelde mededeling te doen zonder voorafgaand gebruik te hebben gemaakt van de procedure die is vastgelegd in lid 7, stelt de Opdrachtnemer een nadere termijn waarbinnen de Opdrachtgever dat alsnog kan doen. De Opdrachtnemer verwijst de Opdrachtgever daarbij naar de procedure die is vastgelegd in lid 7. Indien de Opdrachtgever ook dan verzuimt de bedoelde mededeling te doen, wordt de prijsaanbieding geacht te zijn aanvaard door de Opdrachtgever vanaf het moment van het verstrijken van de gestelde nadere termijn. In dat geval is het bepaalde in lid 8 van toepassing.
- 45-7 Indien de Opdrachtgever geen kans ziet om binnen 14 dagen vast te stellen of hij de prijsaanbieding wil aanvaarden, deelt hij onverwijld schriftelijk en gemotiveerd aan de Opdrachtnemer mee binnen welke termijn hij wel tot dat besluit zal komen.
- 45-8 Indien de Opdrachtgever, eventueel na het voeren van overleg als bedoeld in lid 5, besluit de prijsaanbieding te aanvaarden, deelt hij dat schriftelijk aan de Opdrachtnemer mee. Vanaf dat moment worden Partijen geacht die prijsaanbieding en termijnstaat en, voor zover van toepassing, planning, te zijn overeengekomen.
- 45-9 Indien de Opdrachtgever, eventueel na het voeren van overleg als bedoeld in lid 5, besluit de prijsaanbieding niet te aanvaarden, laat hij de in lid 4 bedoelde mededeling vergezeld gaan van een schriftelijke motivering. In dat geval kan hij de Opdrachtnemer schriftelijk meedelen dat tussen Partijen een geschil is ontstaan. Partijen passen in dat geval § 47 toe, teneinde vast te laten stellen of de prijsaanbieding in overeenstemming met de Overeenkomst is opgesteld.
- 45-10 Indien het in het vorige lid bedoelde geschil wordt opgelost in die zin dat wordt vastgesteld dat de prijsaanbieding van de Opdrachtnemer, eventueel aangevuld met de nadere afspraken die Partijen hebben gemaakt tijdens het overleg als bedoeld in lid 5, in overeenstemming met de Overeenkomst is opgesteld, is het aan de Opdrachtgever om te besluiten of hij de prijsaanbieding alsnog aanvaardt. Indien de

Opdrachtgever besluit de prijsaanbieding niet te aanvaarden, is het bepaalde in § 14 lid 15, tweede volzin, van toepassing. Indien de Opdrachtgever besluit de prijsaanbieding wel te aanvaarden, is het bepaalde in lid 8 van toepassing.

- 45-11 Indien het in lid 9 bedoelde geschil wordt opgelost in die zin dat wordt vastgesteld dat de prijsaanbieding van de Opdrachtnemer, eventueel aangevuld met de nadere afspraken die Partijen hebben gemaakt tijdens het overleg als bedoeld in lid 5, niet in overeenstemming met de Overeenkomst is opgesteld, moet de Opdrachtnemer binnen bekwame tijd een nieuwe prijsaanbieding indienen. De Opdrachtgever kan in dat geval, als onderdeel van de oplossing van het geschil, tevens vast laten stellen of de Opdrachtnemer de Wijziging dient uit te voeren vooruitlopend op het indienen van een nieuwe prijsaanbieding. Indien wordt vastgesteld dat de Opdrachtnemer dat moet doen is deze verplicht de opgedragen Wijziging uit te voeren. In dat geval is het bepaalde in lid 8 niet van toepassing.
- 45-12 Indien de Opdrachtgever, gelet op het bepaalde in lid 9, de in de tweede volzin van dat lid bedoelde mededeling niet doet, is het bepaalde in § 14 lid 15, tweede volzin, van toepassing.
- 45-13 Wordt de in deze paragraaf vastgelegde procedure vertraagd als gevolg van:
- (a) de verzuimen van de Opdrachtgever als bedoeld in lid 6, of
 - (b) de mededeling van de Opdrachtgever als bedoeld in lid 7, of
 - (c) de toepassing van § 47 vooropgesteld dat het in lid 9 bedoelde geschil wordt opgelost zoals omschreven in lid 10,
- dan heeft de Opdrachtnemer recht op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging, met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a.

HOOFDSTUK 18: VASTLEGGEN VAN DE TOESTAND; BESLECHTING VAN GESCHILLEN

§ 46 Vastleggen van de toestand

- 46-1 Indien een van Partijen tijdens de looptijd van de Overeenkomst de toestand waarin enig onderdeel van het Werk of de Deelprojecten op zeker tijdstip verkeert, of enig ander feit of feitenverloop betreffende de Werkzaamheden wenst vast te leggen, kan die Partij schriftelijk vorderen dat die toestand gemeenschappelijk wordt opgenomen of dat feit of feitenverloop gemeenschappelijk wordt geconstateerd en in een op te maken en door beide Partijen te ondertekenen proces-verbaal wordt beschreven.
- 46-2 Indien de Opdrachtgever of de Opdrachtnemer aan de in het eerste lid bedoelde vordering niet voldoet, kan de andere Partij de toestand in een proces-verbaal doen vastleggen overeenkomstig het arbitragereglement van de Raad van Arbitrage in bouwgeschillen, onverlet de bevoegdheid van de andere Partij zelf de verlangde opnemingen en constatering in aanwezigheid van getuigen te verrichten en vast te leggen in een met de getuigen te ondertekenen proces-verbaal. De waardering van het aan dit proces-verbaal toe te kennen bewijs is aan de in § 47 bedoelde geschilleninstantie overgelaten, behoudens het bepaalde in § 47.
- 46-3 Het proces-verbaal bedoeld in het eerste en tweede lid, wordt in tweevoud opgemaakt; één exemplaar is bestemd voor de Opdrachtgever en één voor de Opdrachtnemer.

§ 47 Beslechting van geschillen

- 47-1 Alle geschillen, daaronder begrepen die welke slechts door één der partijen als zodanig worden beschouwd – die naar aanleiding van de Overeenkomst of van daaruit voortvloeiende overeenkomsten tussen partijen mochten ontstaan, beslecht overeenkomstig het bepaalde in de Basisovereenkomst.
- 47-2 De Opdrachtnemer die een geschil over de eindafrekening ter beslechting voorlegt nadat de Opdrachtgever zijn definitieve beslissing omtrent de eindafrekening schriftelijk ter kennis van de Opdrachtnemer heeft gebracht, dient daarvoor een termijn van maximaal zes maanden in acht te nemen. Na deze termijn die ingaat op het moment dat de Opdrachtgever per aangetekende brief daarop de aandacht heeft gevestigd, is de Opdrachtnemer niet ontvankelijk in hetgeen hij meer of anders vordert dan die eindafrekening inhoudt. Deze conditie vervalt als de vordering voortvloeit uit een omstandigheid die eerst na het verloop van de termijn van zes maanden is gebleken.
- 47-3 In geval van een geschil is de Opdrachtnemer gehouden de Werkzaamheden op vordering van de Opdrachtgever volgens zijn aanwijzingen voort te zetten, totdat anders is beslist en onverminderd zijn rechten die uit bedoelde uitspraak voor de Opdrachtnemer voortvloeien.

§ 48 Toepasselijk recht

- 48-1 Op de Overeenkomst is het Nederlandse recht van toepassing.

Bijlage A – Model prestatieverklaring

Naam opdrachtnemer:

Contractnummer:

Prijs, excl. btw:..... Euro¹ euro

Aantal termijnen op basis van de bij de Overeenkomst
behorende termijnstaat:

Verklaring

Opdrachtgever/dienst vertegenwoordiger

Naam:

Verklaart hierbij dat conform de Overeenkomst de Opdrachtnemer recht heeft op betaling van de
factureringstermijn(en), zijnde een bedrag, de omzetbelasting daarin niet inbegrepen, groot
..... euro²

(zegge:)³

..... (plaats) (datum)

..... (handtekening)

De Opdrachtnemer dient het origineel van deze ondertekende prestatieverklaring bij zijn aan de Opdrachtgever te
zenden (termijn)factuur te sluiten. Op de (termijn)factuur dient, naast de in de Overeenkomst verplicht gestelde
gegevens, het volgnummer van de factureringstermijn te zijn vermeld.

¹ Bedrag in cijfers boven de € 15.000,-

² Bedrag van de termijn in cijfers

³ Bedrag van de termijn in letters

Proces-verbaal van opneming van de prestatie

Objectnummer:

Objectnaam:

Omschrijving werk/prestatie:

Bouwdeelnummer:

Inkoopordernummer:

Perceelnummer:

Naam Aannemer:

Heden is bovengenoemd werk/prestatie opgenomen. Tijdens de opneming is het/de opgedragen werk/prestatie geaccepteerd.

Administratieve zaken bij oplevering:

Ja/NVT	Gereedgemeld in webbased applicatie (administratief)
Ja	Gereedgemeld in webbased applicatie (technisch)
Ja/NVT	Gereedmeldingsdossier
Ja/NVT	Toegangscodes overgedragen
Ja/NVT	Gegevens Bouwdeel in webapplicatie bijgewerkt

Indien er sprake is van een te late oplevering: dagen te laat

Aldus opgemaakt te , d.d. .

Namens de Opdrachtgever

Naam:

Handtekening:

Namens de Opdrachtnemer

Naam:

Handtekening: